

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Сумський державний університет
Освітня програма	8551 фізична культура і спорт
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	017 Фізична культура і спорт

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Сумський державний університет
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	8551
Назва ОП	фізична культура і спорт
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність	017 Фізична культура і спорт
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Ярмошук Олена Олександрівна, Палкін Олег Володимирович, Сушко Руслана Олександрівна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	09.04.2025 р. – 11.04.2025 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	https://sumdu.edu.ua/uk/about-sumdu/public-info/licensing-accreditation/33-accreditation-sumdu.html
Програма візиту експертної групи	https://sumdu.edu.ua/uk/about-sumdu/public-info/licensing-accreditation/33-accreditation-sumdu.html

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

☐ Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Висновок щодо відповідності критеріям. Позитивні практики за освітньою програмою:

За Критеріями 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 визначено рівень відповідності «В», оскільки наявні недоліки, які не є суттєвими, а суттєвих недоліків не було виявлено. Освітньо-професійна програма Фізична культура і спорт за структурою та змістом враховує інтереси та потреби усіх стейкхолдерів та узгоджується з місією і стратегією Сумського державного університету. Навчання та викладання за ОПП здійснюють кваліфіковані науково-педагогічні працівники. Учасники освітнього процесу ознайомлені з процедурами оцінювання, оскарження результатів контрольних заходів, політикою академічної доброчесності. Потужна матеріально-технічна база дозволяє належним чином забезпечити освітній процес з урахуванням регіонального контексту, сучасних вимог ринку праці та інтересів стейкхолдерів. В СумДУ сформована чітка система забезпечення якості освітнього процесу. Прозорість та публічність є основою стратегічного менеджменту ЗВО. Протягом проведення акредитаційної експертизи закладом продемонстровано потужні резерви для подальшого розвитку та удосконалення даної ОПП.

Недоліки

1. Представлення мети ОПП має описовий характер і пояснення відповідно чого сформована, потребує корекції щодо формулювання без зміни змісту. 2. У меті/завданнях всіх робочих програм відсутнє представлення фахових компетентностей, наведених у матриці відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми. 3. У всіх робочих програмах представлено відмінні за змістом і наповненням два подібних за змістовим навантаженням пункти: п.5. Очікувані результати навчання і п.6. Роль освітнього компонента у досягненні програмних результатів, де зазначені ПРН з матриці ОПП, що призводить до дисонансу сприйняття. 4. У всіх робочих програмах у п.7. Роль освітнього компонента у формуванні соціальних навичок представлено загальні компетентності відповідно матриці ОПП у вигляді СН (соціальних навичок), а фахові компетентності не зазначені. 5. У робочих програмах наведена недостатня чіткість інформації щодо критеріїв оцінювання за різними видами робіт, не зазначено вимоги/підхід до нарахування балів здобувачам під час поточного контролю. Наявна неузгодженість вимог оцінюваних результатів практик, що є вищими, ніж зазначено у матриці відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми. Система оцінювання результатів потребує уточнення. 6. Відсутність практики застосування різнорівневих видів завдань (тестів) для контролю результатів навчання. 7. Відсутність практики залучення НПП і науковців закордонних університетів-партнерів ЗВО до проведення гостьових лекцій, участі в майстер-класах, тренінгах для здобувачів ОПП. 8. Результати рейтингування викладачів висвітлюються на внутрішніх ресурсах документообігу ННМІ СумДУ.

Рекомендації

1. ЕГ рекомендує гаранту і членам робочої групи до затвердження ОПП-2025р. привести формулювання мети у відповідність до чіткого визначення досягнення у ході реалізації даної ОПП. 2. ЕГ рекомендує у термін до кінця 2024-25н.р. гаранту ОПП ініціювати взаємодію з НПП задля представлення у меті/завданнях робочих програм фахових компетентностей. з урахуванням наведених у матриці відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми. 3. ЕГ рекомендує у термін до кінця 2024-25н.р гаранту ОПП ініціювати взаємодію з НПП задля представлення у робочих програмах програмних результатів навчання, наведених у матриці відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми. 4. ЕГ рекомендує у термін до кінця 2024-25н.р гаранту ОПП ініціювати взаємодію з НПП задля представлення у робочих програмах фахових компетентностей відповідно матриці відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми. 5. ЕГ рекомендує гаранту ОПП, у термін до початку 2025–2026н.р, забезпечити упорядкування підходів до оцінювання результатів навчання у робочих програмах навчальних дисциплін шляхом уніфікації критеріїв оцінювання для кожного виду навчальної діяльності, визначеного у програмах, з метою забезпечення послідовності, прозорості та об'єктивності оцінювальних процедур; забезпечити узгодження вимог оцінюваних результатів практик зазначеним у матриці відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми. 6. ЕГ рекомендує у термін до початку 2025-26н.р запровадити практику використання різнорівневих видів контрольних завдань (зокрема тестів), що передбачають диференціацію за рівнем складності з метою об'єктивної оцінки рівня сформованості знань, умінь і навичок здобувачів. 7. ЕГ рекомендує у термін до кінця 2024-25н.р активізувати співпрацю з іноземними партнерами ЗВО шляхом запрошення НПП і науковців закордонних ЗВО до участі у гостьових лекціях, майстер-класах, семінарах та тренінгах для здобувачів даної ОПП. 8. ЕГ рекомендує у термін до закінчення 2025-26н.р Раді із забезпечення якості вищої освіти ННМІ оприлюднити результати рейтингування НПП на сайті кафедри та / або інституту. 9. ЕГ рекомендує гаранту ОПП ініціювати збільшення можливостей інтеграції у міжнародний освітній простір шляхом формування умов академічної мобільності за даною ОПП. 10.ЕГ рекомендує у термін до кінця 2024-25н.р гаранту ОПП ініціювати засідання робочої групи з метою обговорення і внесення змін у ОПП 2025р. щодо корекції технічних недоліків (назв циклів за видами підготовки, наповнення переліку визначених циклів освітніми компонентами відповідно до специфіки їх назв).

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування освітньої програми:

1. Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти. За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання затверджуються закладом вищої освіти і мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

Освітньо-професійна програма Фізична культура і спорт, завантажена у систему NAQA для акредитаційної експертизи, затверджена зі змінами рішенням Вченої Ради Сумського державного університету (СумДУ) (протокол №8 від 13.02.2025), обговорена і схвалена на засіданні Ради із забезпечення якості вищої освіти Навчально-наукового медичного інституту (протокол №5 від 3.02.2025), Ради забезпечення якості вищої освіти СумДУ (протокол №3 від 6.02.2025) включає перелік всіх компетентностей та ПРН, визначених Стандартом вищої освіти України за спеціальністю 017 Фізична культура і спорт галузі знань 01 Освіта/Педагогіка підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Загальні та програмні результати навчання не вичерпуються тими ЗК, ФК і ПРН, що їх визначає Стандарт. У ОПП наявні ЗК 14. Здатність здійснювати аналіз та визначати закономірності суспільних процесів, ЗК 15. Здатність реалізовувати стратегії сталого розвитку в професійній та суспільній діяльності і ПРН 23. Розуміти основи сталого розвитку та вміти застосовувати їх у своїй професійній діяльності та суспільному житті, ПРН 24. Ідентифікувати та пояснювати сутність української національної ідентичності, а також формувати оборонну свідомість, спрямовану на захист незалежності і територіальної цілісності України, конституційних засад державного ладу, національних інтересів та суспільно-державних (національних) цінностей України, котрі забезпечуються через викладання ОК 3. Соціально-політичні студії: 3.1. Сталий розвиток, 3.3. Базова загальновійськова підготовка Національна ідентичність для здобувачів 2-4 курсів), 3.4 Демократія: цінності, принципи, механізми. За даною програмою відбувається навчання з 1.09.2024 з затвердженням 29.08.2024 Затвердження ОПП від 13.02.2025 гарантом Вороною В.В. і заступницею директора з навчально-методичної роботи, головою ради якості ННМІ Петрашенко В.О. пояснено потребою внесення змін відповідно до закону України про вищу освіту» і ст. 101 Закону України «Про військовий обов'язок і військову службу». Зміни не стосувались при перезатвердженні освітнього процесу здобувачів першого курсу.

2. Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідних професійних стандартів (за наявності). Освітні програми, що передбачають присвоєння професійних кваліфікацій, мають забезпечувати виконання вимог відповідних професійних стандартів

Професійна кваліфікація не присвоюється. Професійний стандарт відсутній. У звіті ЕГ і висновку ГЕР попередньої акредитаційної експертизи даної освітньої програми зазначено зауваження щодо вказаного невідповідно широкого переліку посад у описі розділу «Придатність до працевлаштування». ЕГ переконалась, що робочою групою ОПП внесено відповідні корективи. ЕГ проаналізувала професійні назви робіт, вказані в ОПП щодо придатності до працевлаштування і дійшла висновку про їх відповідність Класифікатору професій ДК 003:2010 (Додаток А) пункту 4. Описання розділів класифікацій професій і пп.4.3 Фахівці з бакалаврським рівнем вищої освіти <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/va327609-10#Text%20>.

3. Освітня програма має чітко сформульовану мету, яка відповідає місії та стратегії закладу вищої освіти

Аналіз освітньо-професійної програми Фізична культура і спорт, вивчення основних положень Стратегічного плану розвитку Сумського державного університету на 2020-2026 роки (затвердженого на Конференції трудового колективу університету, протокол №7 від 24.01.2020 р. <https://surl.li/lfahed>) надали підстави експертній групі встановити відповідність мети ОПП задекларованій місії ЗВО через її представлення у Стратегічному плані розвитку. Чітко визначена у Стратегічному плані розвитку місія «полягає у максимізації задоволеності ціннісних очікувань усіх категорій стейкхолдерів університету шляхом забезпечення беззаперечної конкурентної переваги послуг, що надаються, їх адаптивності під потреби сучасного світу, що стрімко змінюються, та бездоганної якості (excellence)», що визначає стратегічні цілі ЗВО, ключові цінності і принципи та корелює з метою ОПП «Програма розроблена відповідно до місії та стратегії університету, спрямована на підготовку фахівців, здатних розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в процесі професійної діяльності, зокрема в різних напрямках спортивної і фізкультурно-оздоровчої діяльності, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов». На думку ЕГ, формулювання мети ОПП потребує корекції не через змістове наповнення, а описову форму представлення (процитовано у повному обсязі вище), адже п.1.2. ОПП має назву «Мета освітньої програми», але

формулювання мети ОПП показано через спрямованість програми і відповідно чого розроблена, що знижує чіткість сприйняття мети ОПП. Водночас гарантом ОПП аргументовано саме така форма представлення мети, що обумовлено загальноуніверситетським підходом до формулювання мети у формі опису. На зустрічі ЕГ з керівництвом ЗВО ректор СумДУ Карпуша В.Д. окреслив реалізовані напрямки Стратегічного плану розвитку Сумського державного університету на 2020-2026 роки стосовно даної ОПП, зазначивши, що серед пріоритетів ЗВО завжди освіта, наука, культура і спорт. У складних умовах воєнного стану ЗВО докладає значних зусиль для заохочення до секційних занять студентів, організацію змагань і спортивних заходів, підтримку студентів-спортсменів. ЗВО системно працює над покращенням умов матеріально-технічної бази, що переконливо продемонстровано під час огляду матеріально-технічної бази. Зазначені фактори і обставини дозволяють констатувати, що цілі ОПП відповідають місії і стратегії розвитку ЗВО.

4. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням потреб заінтересованих сторін

Взаємодія ЕГ з фокус-групами НПП, здобувачів та стейкхолдерів дозволила визначити сформовану систему комунікації з урахуванням позицій і потреб зацікавлених сторін з питань визначення мети, програмних результатів навчання та інших питань стосовно удосконалення ОПП Фізична культура і спорт, що підтверджено протоколами засідань робочої проектної групи кафедри фізичного виховання і спорту https://sport.med.sumdu.edu.ua/robota_robochoi-proektnoi-grupi/. Члени робочої групи ОПП Стасюк Р. і Лазоренко С. на відповідній зустрічі уточнили форми визначення позицій і потреб через опитування здобувачів <https://sport.med.sumdu.edu.ua/wp-content/uploads/2025/03/Zvit-opityvannia-2024-OPP-bakalavr.pdf> та випускників [Opityvannya-vipysknykiv-spetsialnosti-017.pdf](https://sport.med.sumdu.edu.ua/wp-content/uploads/2025/03/Zvit-opityvannia-2024-OPP-bakalavr.pdf). Комунікація зі стейкхолдерами сприяла підтвердженню ефективної роботи Ради роботодавців, що наведеними прикладами засвідчили Ю.Г. Белан, в.о. директор Обласного комунального закладу Сумської обласної ДЮСШ; Т.В. Літовцева, директорка Міського комунального закладу «Комплексна ДЮСШ «Суми»; В.В. Зима, директор КЗ Сумської обласної ради Сумська обласна комплексна ДЮСШ «Динамо»; М.В. Серебрянський, начальник відділу Сумського обласного відділення Комітету з фізичного виховання та спорту Міністерства освіти і науки України, які спільно з гарантом та робочою групою через організацію заходів (зустрічей, бесід, обговорень та розширених засідань) розглядали питання ділової співпраці, підвищення якості освіти за даною ОПП, врахування позицій і потреб зацікавлених сторін стосовно даної ОПП, у тому числі формування мети і програмних результатів навчання. Окрім того, на сайті кафедри оприлюднено таблиці пропозицій та зауважень від стейкхолдерів <https://sport.med.sumdu.edu.ua/opp-bakalavr-017/>, які були підтверджені в ході спілкування з фокус групами і зазначено їх врахування.

5. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку науки, спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

Гарантом ОПП зазначено, що тенденції ринку праці, галузевий та регіональний контекст враховано за допомогою постійного моніторингу інформації, отримуваної від роботодавців щодо вакансій і працевлаштування (відгуки про тісну співпрацю за даною ОПП ЕГ отримала). Пріоритетність напрямків підготовки задля підтримання високої конкурентної спроможності області, затребуваність спеціалістів за видами спорту обговорюється на відповідних засіданнях, що підтверджено начальником відділу Сумського обласного відділення Комітету з фізичного виховання та спорту Міністерства освіти і науки України Серебрянським М.В. На зустрічі з адміністративним персоналом директор навчально-наукового медичного інституту Лобода А.М. зазначив, що попри складність розташування СумДУ і складні умови воєнного стану, якість освітніх послуг реалізована через мету ОПП, програмні результати і визнані роботодавцями результати підготовки здобувачів сприяють затребуваності у випускниках даної ОПП в регіоні, що підтверджено на відповідних зустрічах випускниками і роботодавцями. Заступниця директора з навчально-методичної роботи, голова ради якості ННМІ Петрашенко В.В. наголосила, що тенденції розвитку науки та спеціальності, галузевого та регіонального контексту реалізуються через врахування спектра напрямків сталого розвитку, формування необхідних компетентностей для подальшої професійної діяльності у сфері фізичної культури і спорту, що допоможе розв'язувати комплексні проблеми підготовки кадрів для сфери фізичної культури і спорту. Фокус-групи авторів відомостей СО і робочої групи та адміністративного персоналу на зустрічах з ЕГ пояснили напрями та досвід, який вивчено і враховувано при формуванні цілей і програмних результатів на даній ОПП: КНУБА, Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», ВНУ ім. Лесі Українки, ЛДУФК ім. Івана Боберського, ТНПУ ім. Володимира Гнатюка, окрім того ґрунтовна робота проведена з вивчення ОПП закордонних ун-тів Польщі, Чехії, Румунії, Литви, що підтверджено заступницею директора з міжнародних відносин Денисенко А.П., у тому числі і для запровадження подальшої взаємодії та співпраці.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Освітньо-професійна програма Фізична культура і спорт та освітня діяльність за цією програмою мають значний рівень узгодженості з якісними характеристиками за підкритеріями 1.1 (про можливість досягти результатів

навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти), 1.2 (щодо відповідності професійних назв робіт Класифікатора професій, вказаних в ОПП і придатності до працевлаштування), 1.4 (щодо мети освітньої програми та програмних результатів навчання, які визначаються з урахуванням потреб заінтересованих сторін) і 1.5 (стосовно мети освітньої програми та програмних результатів навчання, що визначаються з урахуванням тенденцій розвитку науки, спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм). Наявна часткова відповідність визначеному Критерію за підкритерієм 1.3 (щодо описової форми представлення мети ОПП). Унікальних практик за даним критерієм не виявлено. ЕГ встановила, що ОПП та освітня діяльність за цією програмою загалом відповідають Критерію 1. Визначено рівень відповідності «В».

Недоліки

1. Представлення мети ОПП носить описовий характер і пояснення відповідно чого сформована, потребує корекції щодо формулювання без зміни змісту.

Рекомендації

1. ЕГ рекомендує гаранту і членам робочої групи до затвердження ОПП-2025 привести формулювання мети у відповідність до чіткого визначення досягнення у ході реалізації даної ОПП.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо обсягу освітніх програм для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Обсяг ОПП та окремих освітніх компонентів, заявлених у самоаналізі та відображених у ОПП і навчальному плані - 240 кредитів ЄКТС, що відповідає вимогам законодавства (стаття 5 Закону України «Про вищу освіту») і Стандарту вищої освіти першого (бакалаврського) рівня галузі знань 01 Освіта/Педагогіка за спеціальністю 017 Фізична культура і спорт. З них: 50 кредитів ЄКТС – обсяг обов'язкових компонентів циклу загальної підготовки, 60 кредитів ЄКТС – обсяг обов'язкових компонентів циклу професійної підготовки, 55 кредитів ЄКТС – обсяг обов'язкових компонентів циклу професійної підготовки за спеціальністю та освітньою програмою, 15 кредитів ЄКТС – обсяг обов'язкових компонентів циклу практичної підготовки. На вибіркові навчальні дисципліни за даною ОПП відведено 60 кредитів ЄКТС, з яких 30 кредитів на вибіркові дисципліни загальної підготовки, на вибіркові навчальні дисципліни за спеціальністю – 10 кредитів, за освітньою програмою – 20 кредитів. На підготовку до атестаційного екзамену (А1) кредитів не виділено.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявленої мети та програмних результатів навчання. Зміст освітньої програми забезпечує формування загальнокультурних та громадянських компетентностей, досягнення програмних результатів навчання, що передбачають готовність здобувача самостійно здійснювати аналіз та визначати закономірності суспільних процесів

Зміст ОПП в цілому має чітку і збалансовану структуру розподілу за семестрами і роками навчання, виокремлено обов'язкові і вибіркові освітні компоненти. Структурно-логічна схема опанування ОК передбачає можливість досягнення мети і ПРН. Графік навчального процесу відображає структурованість ОПП в контексті загального часу навчання і послідовності опанування ОК. Проте, ЕГ виявила у ОПП невідповідність щодо назв циклів за видами підготовки (загальна, фахова, практична) у п.2 Перелік компонентів освітньої програми і п.2.2. Структурно-логічна схема ОПП, де назви циклів (загальної, професійної, практичної підготовки). Окрім того, на думку ЕГ до циклу загальної підготовки не належать ОК.5 Біохімія та гігієна спорту, ОК.6 Вступ до спеціальності зі змістовим модулем: Становлення фізичної культури і спорту, ОК.8 Теорія і методика фізичного виховання, ОК.9 Фізіологія людини і спорту, як представлено у ОПП, через визначену специфіку спеціальності. Пояснено гарантом, що невідповідності виникли через сформовану ел.систему генерування ОПП, де закладено єдиний підхід до сумарного визначення у кількості 50 кредитів ЄКТС циклу загальної підготовки в усіх програмах навчально-наукового медичного інституту.

У всіх робочих програмах ОК наявна мета дисципліни, що визначає загальний підхід до вивчення без уточнення відповідних матриці ЗК і ФК, але відповідно до 2.2. Мета навчальної дисципліни <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v-434729-18#Text> рекомендовано у меті наводити визначені освітньою програмою компетентності. У п.7. Роль освітнього компонента у формуванні соціальних навичок у всіх робочих програмах представлено загальні компетентності відповідно матриці ОПП у вигляді СН (соціальних навичок), але фахові компетентності не представлено. Аналізуючи зауваження звіту ЕГ і висновку ГЕР щодо недосягнення ПРН.2,6,16,18, ЕГ дійшла висновку про проведену ґрунтовну роботу з усунення отриманих зауважень за даною ОПП через додані ОК і посилення тематики у наявних. ПРН.2 у частині формування здатності спілкуватися укр. мовою формується на ОК.2 Інтегрований курс "Основи академічного письма" (5кред.) та посилено через специфіку фахових ОК. 6,8,11,15,16,30,31, де є потреба спілкування фаховою термінологією та професійним дискурсом. ПРН.6 Мати базові знання з проведення досліджень проблем фізичної культури і спорту, підготовки та оформлення наукової праці формується через ОК.25 Основи наукових досліджень у фізичному вихованні та спорті(5кред.) і ОК.28 Спортивна метрологія(5кред.), окрім того, передбачено написання курсової роботи (теми <https://surli.cc/tatuks>). ПРН.16 Надавати долікарську медичну допомогу при невідкладних станах та патологічних процесах в організмі людини формує ОК.12 Долікарська медична допомога (5кред.) ПРН.18 Аналізувати психічні процеси, стани та властивості людини під час занять фізичною культурою і спортом формують ОК.9 Фізіологія людини і спорту і ОК.15 Педагогіка зі змістовим модулем: психологія спорту.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностей, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

ОПП Фізична культура і спорт не передбачена за суміжними предметними областями. На основі детального ознайомлення з освітніми компонентами ОПП, вивченням взаємозв'язків структурно-логічної схеми є підстави встановити, що вони відповідають предметній області спеціальності 017 – Фізична культура і спорт галузі знань 01 – Освіта/Педагогіка. У ОПП представлено розподіл освітніх компонентів за циклами: дисципліни загальної, професійної і практичної підготовки. Відповідно тематичних планів зміст визначеної спеціальності забезпечують обов'язкові освітні компоненти загальної підготовки (ОК. 1-9); обов'язкові освітні компоненти професійної підготовки (ОК. 10-29); дві практики виробничі I і II (ОК. 30-31). Сукупність освітніх компонентів ОПП передбачає врахування специфіки освітнього напрямку предметної області спеціальності: спортивно-педагогічні дисципліни (ОК.10-11, 14, 16-24, 26, 27) відповідає спеціальності, доповнює педагогічно-психологічну складову (ОК. 15), медико-біологічні дисципліни (ОК. 5, 7, 9, 12-13) доповнюють безумовну необхідність знань фахівця галузі, інші освітні компоненти інформативно збагачують і формують необхідні компетентності з дослідницькою спортивною специфікою і врахуванням управлінської складової спеціальності (ОК.25,28,29). Зміст ОПП загалом відповідає предметній області визначеної спеціальності та відповідний наповненню опису предметної області Стандарту п.ІІ. Загальна характеристика щодо об'єктів вивчення та діяльності, цілей навчання, теоретичного змісту предметної області, методів, методик, технологій (загальнонаукові методи пізнання та дослідницької діяльності; спостереження, опитування, тестування та вимірювання у фізичній культурі і спорті; словесні, наочні та практичні методи фізичного виховання та спортивно-підготовки; технології організації та проведення фізкультурно-оздоровчих та спортивних заходів; надання долікарської допомоги; інформаційно-комунікаційні технології), інструментів та обладнання (сучасне інформаційно комунікативне обладнання; спеціалізоване програмне забезпечення; фізкультурно-спортивне спорядження та обладнання).

4. Структура і зміст освітньої програми передбачають можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

Персональний шлях реалізації особистісного потенціалу здобувача вищої освіти в обсязі, передбаченому законодавством, є зрозумілим та регламентовано п. 2.7 Індивідуальна освітня траєкторія та індивідуальний навчальний план здобувача вищої освіти Положення про організацію освітнього процесу в СумДУ <https://surli.li/brwtlr> та Положенням про реалізацію права здобувачів вищої освіти на вибір навчальних дисциплін в СумДУ <https://surli.cc/fkzicc>. Відповідно до п.2.7.6 Визначення вибірових дисциплін індивідуального навчального плану Положення про організацію освітнього процесу в СумДУ можливості вибору здобувачів відповідають принципам альтернативності та академічної відповідальності, що підтверджено здобувачами на зустрічі з ЕГ, а саме не відбувається нав'язування певних вибірових дисциплін в інтересах кафедри, натомість реалізується реальне право вибору дисциплін з різних каталогів: для вибірових навчальних дисциплін (ВБ 1) циклу загальної підготовки з ЗП-каталогу <https://surli.li/zacefi>, а для вибірових навчальних дисциплін за спеціальністю (ВБ 2) і за освітньою програмою (ВБ 3) з ПП-каталогу <https://surli.li/tjonff>. Індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін, що відбувається через налагоджену систему електронного кабінету, та ознайомленість з процедурою вибору дисциплін підтверджено спілкуванням зі здобувачами різних курсів ОПП на відповідній зустрічі. Обсяг вибірових дисциплін на даній ОПП становить 25% кредитів ЕКТС від загального обсягу, що відповідає вимогам п.15 частини першої статті 62 Закону України «Про вищу освіту». Здобувачі задоволені переліком дисциплін для вільного вибору. Алгоритм вибору дисциплін через електронний кабінет здобувача є дієвим, що підтверджено під час інтерв'ювання зі здобувачами вищої освіти, які навчаються на ОПП.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності.

Організація практичної підготовки здобувачів у СумДУ передбачена п.6.4 Практична підготовка Положення про організацію освітнього процесу в СумДУ <https://surl.li/bhazvf> (базова версія, протокол №09 від 15.06.2016, введено в дію наказом №0208-І від 26 лютого 2025 р.). Відповідно до пп. 6.4.2 Практична підготовка включає практико-орієнтовані ОК, що у ОПП представлені серед обов'язкових навчальних дисциплін за спеціальністю (ОК. 10, 14, 20-27) і організацію та проведення практик (ОК. 30 Практика виробнича І – 5 кредитів, ОК.31 Практика виробнича ІІ – 10 кредитів ЄКТС). Для ознайомлення рекомендовані бази практик представлено на сайті кафедри для ІІІ курсу <https://surl.li/xfbnbj> і для ІV курсу <https://surl.li/xizeiu>. На зустрічі зі здобувачами з'ясовано їх задоволеність можливостями проходження практик та наданими можливостями вибору баз практик. На зустрічі зі стейкхолдерами уточнено особливості проходження практик здобувачами, що дозволяють формувати зазначені у матриці ОПП компетентності. ЕГ дійшла висновку, що ОПП надає можливості здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності. Попереднє зауваження ЕГ щодо потреби збільшення обсягу практичної підготовки, що відповідно п.2.5 «Концепції розвитку педагогічної освіти» (Наказ МОНУ № 776 від 16.07.18р.) має складати не менше 30 кредитів ЄКТС у межах обов'язкової частини бакалаврських програм і висновку ГЕР щодо недостатнього обсягу практичної підготовки в даній ОПП враховано і збільшено до 1296 год. (43,2 кредити ЄКТС). Водночас наявні технічні недоліки, на які ЕГ рекомендує звернути увагу: Робоча програма ОК 30. Практика виробнича І (налічує ПРН. 2,4,5,7,8,13,21, а у ОПП матриця відповідності ОК і ПРН. 2,4,5,7,8,19,21. У РП представлено відмінні за змістом і переліком пункт 5. Очікувані результати навчання (РН 1,2,3,4,6,7) і п.6. Роль освітнього компонента у досягненні програмних результатів (ПРН. 2,4,5,7,8,13,21); система оцінювання результатів потребує уточнення «6 планів-конспектів тренувальних занять – 20 балів», «аналіз 3 занять, які проводять фахівці бази практики – 10 балів», що не дозволяє зрозуміти максимальну оцінку за виконану одиницю; у вимогах до проходження практики зазначено «тижневий план кондиційного тренування для осіб з різним рівнем фізичного стану (для контингенту бази практики) – 10 балів», проте про формування ПРН.10 не зазначено ні в РП, ні в матриці відповідності ОК і ПРН. РП ОК 31. Практика виробнича ІІ містить в оцінюванні вимогу «самостійне проведення навч.-трен. занять з виду спорту (10 занять) – 40 балів», але не зазначено про досягнення ПРН.13,14,15,17 ні в РП, ні в ОПП. У СумДУ врегульовано розбіжності між денною та заочною формою навчання за даною ОПП відповідно навчального плану, що були рекомендовані попередньою ЕГ, їх розміщено на сайті <https://surl.li/hlzl bq i> прикріпленого на запит ЕГ в систему NAQA.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок

У ході комунікації з фокус-групами, вивченні змісту ОПП і робочих програм освітніх компонентів ЕГ дійшла висновку про реальну можливість для формування необхідних соціальних навичок, що сприятимуть розв'язанню складних спеціалізованих проблем, ефективної комунікації, розвитку лідерських якостей, креативного мислення з творчим ефектом і конкурентної спроможності на ринку праці. Освітні компоненти через подачу матеріалу, методи навчання, форми взаємодії на дисциплінах, мотивацію закладу до різних видів діяльності (наукової, спортивної) орієнтовані на розвиток соціальних навичок. Під час зустрічей з науково-педагогічними працівниками зазначено свободу вибору методів, доречних для вивчення специфіки дисциплін, НПП наведено приклади використання кейс-методів, дискусії, мозкового штурму тощо), що підтверджено здобувачами вищої освіти з підкресленням розуміння значущості та можливостями набуття соціальних навичок за допомогою цікавих форм подачі матеріалу та сучасних інтерактивних методів навчання. ОПП передбачено широкий спектр можливостей здобувачів у напрямку набуття soft skills за даною ОПП. Навички комунікації, міжособистісної взаємодії, лідерства, здатності працювати в команді досягаються при вивченні освітніх компонентів, що належать до ОК.3 Соціально-політичної студії (10 кредитів ЄКТС) з конкретизованим тематичним розподілом на ОК 3.1-3.4, ОК 15. Педагогіка зі змістовим модулем: психологія спорту (5 кредитів). У кожній робочій програмі у п.7. Роль освітнього компонента у формуванні соціальних навичок сформульовано перелік соціальних навичок, які формуються у ході вивчення конкретної дисципліни. Окрім того, присутні на зустрічі НПП зазначили про постійну спрямованість через вибір методів навчання на здобуття здатності здобувачів освіти брати на себе відповідальність і працювати в критичних умовах, уміння вирішувати конфлікти, логічно і системно мислити. Здобувачами зазначено про заохочення до наукової діяльності, що сприяє формуванню навичок презентувати та обговорювати результати власної роботи через участь у конференціях (Бугайов О., Карпенко Д.). Експертна група бачить підстави констатувати, що здобувачі протягом навчання на даній ОПП розвивають соціальні навички, проінформовані про їх важливість і актуальність для подальшого ефективного працевлаштування, що підтверджено наведеними прикладами випускниками даної ОПП.

7. Обсяг окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає законодавству, фактичному навантаженню здобувачів, та програмним результатам навчання

Норми навантаження здобувачів у процесі освітньої діяльності за ОПП визначено у п.5.1 Облікові одиниці навчальної роботи здобувача вищої освіти Положенням про організацію освітнього процесу в СумДУ (затвердженого рішенням вченої ради протокол №09 від 15.06.2016, введеного в дію наказом №0208-І від 26 лютого 2025 р. <https://surl.li/brwtrl>. Навчальний план розробляється на весь період реалізації освітньо-професійної програми підготовки відповідно до п.2.6 Навчальні плани Положення про організацію освітнього процесу в СумДУ <https://surl.li/brwtrl> та затверджується рішенням вченої ради, водночас ЕГ звернула увагу, що цей НП затверджено для здобувачів 2024 року прийому на навчання (система NAQA) попри затвердження 13 лютого 2025р., що пояснено

на відповідних зустрічах гарантом Вороною В.В. і заступницею директора з навчально-методичної роботи, головою ради якості ННМІ Петрашенко В.В. потребою додаткового затвердження після вже затвердженого на поточний навчальний рік навчального плану від 29.08.2024 через розгляд і внесення змін про БЗВП, що не торкнулись навчального процесу здобувачів першого року навчання. За навчальним планом співвідношення обсягу годин на вивчення вибіркового дисциплін і загальної кількості годин сформовано 1800 (25%) до 7200 годин (100%) та відповідно ОПП. Навчальним планом і відповідно тематичними планами Робочих програм передбачено достатню кількість лекційних занять (1098 год.), переважають практичні і семінарські заняття (1548 год.), що визначається логічним балансом. Відповідно до п.5.2.7 Нормативи тижневого аудиторного навантаження становлять для навчальних планів підготовки здобувачів вищої освіти денної форми для освітнього ступеня «бакалавр» визначено не більше ніж 24 годин. У НП наявний обрахунок кількості аудиторних годин на тиждень не перевищує максимально 22 год. На зустрічі з фокус-групою здобувачів з'ясовано відсутність скарг на фактичне навантаження, що може сприяти досягненню цілей та програмних результатів. Здобувачами підтверджено системне здійснення анкетування, що містить питання дослідження навантаження здобувачів та їх задоволеності <https://surl.li/nsaqeo>

8. Структура освітньої програми, освітні компоненти забезпечують практикоорієнтованість освітньої програми або узгоджені із завданнями та особливостями дуальної форми здобуття освіти (у разі реалізації цієї форми на освітній програмі)

Практикоорієнтованість ОПП визначають освітні компоненти циклу дисциплін професійної підготовки ОК.10-29 та циклу практичної підготовки ОК.30-31 Практика виробнича I і II. На зустрічі зі здобувачами, котрі на даний час навчаються на ОПП, з'ясовано, що вибіркові освітні компоненти є практикоорієнтованими і спрямованими на здобуття професійних компетентностей фахівця галузі фізичної культури і спорту. У СумДУ передбачено дуальну форму здобуття освіти, що регламентовано п.3 Форми здобуття освіти Положення про організацію освітнього процесу в СДУ <https://surl.li/brwtlr>. Відповідно пп.3.6 Дуальна форма здобуття вищої освіти – це спосіб здобуття освіти здобувачами денної форми, що передбачає навчання на робочому місці на підприємствах, в установах та організаціях для набуття певної кваліфікації обсягом від 25 відсотків до 60 відсотків загального обсягу освітньої програми на основі договору. На ОПП Фізична культура і спорт підготовка за дуальною формою освіти не здійснюється, та на основі роз'яснень гаранта ОПП і адміністративного персоналу на відповідних зустрічах ЕГ з'ясувала, що у перспективі такі можливості розглядаються. Заступницею директора з навчально-методичної роботи, головою ради якості ННМІ Петрашенко В.В. зазначено про розпочату процедуру підготовки нормативних документів і розробку пропозиційних 2х-3х- сторонніх угод.

9. Освітня програма забезпечує набуття здобувачами вищої освіти компетентностей, направлених на досягнення глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року, проголошених резолюцією Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 25 вересня 2015 року № 70/1, визначених Указом Президента України від 30 вересня 2019 року № 722

На зустрічі з керівником та менеджментом ЗВО ЕГ мала можливість за наведеними прикладами з'ясувати, що ОПП Фізична культура і спорт забезпечує набуття здобувачами вищої освіти компетентностей, направлених на досягнення глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року переважно через досягнення третьої цілі резолюції Генеральної Асамблеї ООН «Міцне здоров'я та благополуччя» <https://ukraine.un.org/uk/sdgs> та четвертої цілі «Якісна освіта», а також відповідно визначених указом президента України Про цілі сталого розвитку на період до 2030 року через п.3 «забезпечення здорового способу життя та сприяння благополуччю для всіх у будь-якому віці» та п.4 «забезпечення всеохоплюючої і справедливої якісної освіти та заохочення можливості навчання впродовж усього життя для всіх» <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/722/2019#Text>, про що зазначив ректор СумДУ В.Д. Карпуша. Директор навчально-наукового медичного інституту Лобода А.М. пояснив залученість у різному ступені і до інших цілей сталого розвитку (наприклад, через вирішення питань допомоги соціально незахищеним), відзначивши окремо п.11 «сталий розвиток міст і громад» і тим підтвердивши слова ректора про містоутворюючу функцію ЗВО, особливо в умовах воєнного стану. Перегляд матеріально-технічної бази дозволив ЕГ переконатись щодо досягнення глобальних цілей п.9 «про розвиток інновацій та інфраструктури». На зустрічі зі стейкхолдерами С. Гаркуша (д.пед.н., професор, завідувач кафедри педагогіки, психології та методики фізичного виховання Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка) розповів про проведену ним гостьову лекцію на тему: «Цілі сталого розвитку та їх реалізація фахівцями фізичної культури і спорту».

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Освітньо-професійна програма та освітня діяльність за цією програмою мають значний рівень узгодженості з якісними характеристиками за підкритеріями 2.1 (щодо відповідності обсягу ОПП та окремих ОК вимогам законодавства для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти та стандарту), 2.3 (щодо відповідності змісту ОПП предметній області визначеної для неї спеціальності), 2.4 (про передбачення можливості формування індивідуальної траєкторії), 2.6 (можливості набуття здобувачами соціальних навичок), 2.7 (відповідності окремих ОК фактичному навантаженню здобувачів, та програмним результатам навчання) 2.8 (щодо забезпечення

практикоорієнтованості ОПП) та 2.9 (щодо набуття компетентностей, направлених на досягнення глобальних цілей сталого розвитку). Наявна часткова відповідність за підкритеріями 2.2 (щодо взаємопов'язаної системи та можливості досягнення заявленої мети й ПРН) та 2.5 (щодо практичної підготовки здобувачів освіти). За Критерієм 2 визначено рівень відповідності «В».

Недоліки

1. У меті/завданнях всіх робочих програм відсутнє представлення фахових компетентностей, наведених у матриці відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми. 2. У всіх робочих програмах представлено відмінні за змістом і наповненням два подібних пункти: п.5. Очікувані результати навчання і п.6. Роль освітнього компонента у досягненні програмних результатів, де зазначені ПРН з матриці ОПП, що призводить до дисонансу сприйняття. 3. У всіх робочих програмах у п.7.Роль освітнього компонента у формуванні соціальних навичок представлено ЗК відповідно матриці ОПП у вигляді СН (соціальних навичок), але фахові компетентності не представлено. 4. Наявна неузгодженість вимог оцінюваних результатів практик (ОК.30, 31), що є вищими, ніж зазначено у матриці відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми. Система оцінювання результатів практик потребує уточнення. 5. У ОПП наявні технічні недоліки: невідповідність щодо назв циклів за видами підготовки; наповнення циклу загальної підготовки дисциплінами з визначеною специфікою спеціальності.

Рекомендації

1. ЕГ рекомендує у термін до кінця 2024-25 навчального року гаранту ОПП ініціювати взаємодію з НПП задля представлення у меті/завданнях робочих програм з урахуванням загальних і фахових компетентностей, наведених у матриці відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми. 2. ЕГ рекомендує у термін до кінця 2024-25 навчального року гаранту ОПП ініціювати взаємодію з НПП задля представлення у робочих програмах очікуваних програмних результатів навчання, наведених у матриці відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми. 3. ЕГ рекомендує у термін до кінця 2024-25 навчального року гаранту ОПП ініціювати взаємодію з НПП задля представлення у робочих програмах фахових компетентностей. 4. ЕГ рекомендує у термін до початку 2025-26 навчального року гаранту ОПП і відповідальному за практичну підготовку забезпечити узгодження вимог оцінюваних результатів практик (ОК.30, 31) зазначеним у матриці відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми. 5. ЕГ рекомендує у термін до кінця 2024-25 навчального року гаранту ОПП ініціювати засідання робочої групи з метою обговорення і внесення змін у ОПП 2025 року щодо корекції технічних недоліків (назв циклів за видами підготовки, наповнення переліку визначених циклів освітніми компонентами відповідно до специфіки їх назв).

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою укладені відповідно до Умов (Порядку) прийому на навчання для здобуття вищої освіти є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

Правила прийому на навчання на ОПП Фізична культура і спорт доцільно вважати чіткими та зрозумілими, що не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному сайті СумДУ <https://vstup.sumdu.edu.ua/> з можливістю переходу абітурієнту на сайт кафедри для ознайомлення <https://sport.med.sumdu.edu.ua/entrants/>, де представлено пояснення про бакалаврат спеціальності 017 Фізична культура і спорт. Правила прийому в СумДУ у 2024 <https://surl.li/vzqnjo> сформовано одним документом, що містить всю необхідну інформацію для вступника: загальні положення, терміни реєстрації заяв, вимоги до освітнього рівня, конкурсний відбір, спеціальні пропозиції, умови, рейтингові списки, перелік вагових коефіцієнтів оцінок предметів національного мультипредметного тесту та творчого конкурсу (конкурсу фізичних здібностей) (додаток 2.3, стор. 68) тощо. Відповідно до законодавства України передбачено творчий конкурс і мотиваційний лист для спеціальності 017 Фізична культура і спорт. У 2024 році перелік вагових коефіцієнтів національного мультипредметного тесту (НМТ) та зовнішнього незалежного оцінювання (ЗНО) для вступу на навчання для здобуття освітнього ступеня бакалавра передбачав: основний блок (українська мова – 0,25, математика – 0,2, історія України – 0,2), додатковий блок (іноземна мова – 0,2 або біологія, або фізика, або хімія, або українська література, або географія), а також складання творчого конкурсу – 0,25. На головній сторінці ЗВО вступнику пропонується допомога та консультація з питань підготовки до вступу, створення електронного кабінету вступника, подання електронних заяв на вступ, завантаження необхідних документів, підтвердження спеціальних умов вступу та програми підготовки до фахових вступних випробувань.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують її особливості

Відповідно до Порядку прийому на навчання для здобуття вищої освіти у 2024 році <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0379-24#Text>, які щорічно затверджуються наказом Міністерства освіти і науки України, на підставі аналізу розміщених на сайті СумДУ Правил прийому до СумДУ у 2024 році на ОПП 017 Фізична культура і спорт експертна група встановила врахування специфіки зарахування на навчання за даною ОПП. При вступі на навчання на перший (бакалаврський) рівень вищої освіти у 2024 році абітурієнти здавали творчий конкурс (оцінювання фізичних здібностей) <https://surl.li/mbyvyn> і мотиваційний лист. Програма фахового вступного (творчого конкурсу) випробування передбачала перевірку відповідності рівня, необхідного для того, щоб розпочати навчання. Фізична підготовленість перевірялась та оцінювалась за 200-бальною системою. Такий підхід надав можливість диференційованого оцінювання рівня підготовленості абітурієнтів. Оцінювання творчого конкурсу абітурієнтів складалось з чотирьох тестових вправ для визначення рівня фізичних здібностей: гнучкості, силових (вибір з чотирьох вправ однієї), швидкісних (вибір з двох вправ однієї), координаційних <https://surl.cc/siirgu>. Оцінювання фізичних здібностей відбувалось шляхом відеоконференції відповідно до п.2.1. Програми вступного випробування. За кожну вірно виконану тестову вправу встановлюється бал згідно табл.2 <https://surl.cc/siirgu>. Максимальна кількість, яку може набрати абітурієнт – 200 балів. Правилами прийому також передбачено додаткові бали за статус і досягнення (зазначила в.о. завідувача кафедри Петренко Н.В.). Зрозумілість вимог і доступність роз'яснень процедури організації творчого конкурсу підтверджено цьогоорічною вступницею на ОПП Толкачовою С.

3. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання програмних результатів навчання та кваліфікацій, здобутих на інших освітніх програмах (зокрема під час академічної мобільності). Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать національному законодавству та міжнародним актам, є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються. Процедура та прийняті рішення про визнання належним чином документуються відповідно до законодавства

Доступні можливості та правила визнання результатів навчання здобувачів освіти, які беруть участь в академічній мобільності, регулюється наявними офіційними документами, представленими у відкритому публічному доступі на сайті СумДУ: п.9. Перезарахування результатів навчання та трансфер кредитів Положення про організацію освітнього процесу в СумДУ <https://surl.li/brwtlr>; Положенням про академічну мобільність здобувачів вищої освіти <https://surl.li/akqbxk>; Положенням про Студентську агенцію з академічної мобільності <https://surl.li/ledscr>; Наказом щодо організації виїзду за кордон здобувачів вищої освіти чоловічої статі з метою участі у програмі міжнародної академічної мобільності <https://surl.li/fihnhv>. Можливість участі у програмах внутрішньої та міжнародної мобільності, в тому числі віртуальних академічних обмінів регламентовано Положенням про академічну мобільність здобувачів фахової передвищої та вищої освіти, введеного в дію наказом Ноо084-І від 12.02.2024 <https://surl.li/wryyts> У ході комунікації з фокус-групою ЕГ з'ясувала про багаторазову академічну мобільність НПП, що визначило потребу уточнення і дозволило з'ясувати, що у СумДУ академічна мобільність має ширше визначення, ніж звична як «учасник програм академічної мобільності», а саме відповідно до п.2. Основні терміни, визначення та абревіатури Положення про академічну мобільність здобувачів <https://surl.li/wryyts> надано визначення «Академічна мобільність – можливість учасників освітнього процесу навчатися, викладати, стажуватися чи провадити наукову діяльність в іншому закладі фахової передвищої та вищої освіти, науковій установі на території України чи поза її межами», що безумовно розширює можливості визначення академічної мобільності. НПП беруть участь у міжнародних конференціях і стажуваннях. Інтерв'ювання фокус-групи здобувачів сприяло встановленню обізнаності щодо можливості академічної мобільності здобувачів та визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, в тому числі і під час міжнародної академічної мобільності, проте зазначено, що з об'єктивних і суб'єктивних причин таке право ними не використано. Заступниця директора з міжнародних відносин Денисенко А.П. підтвердила можливість реалізації міжнародної академічної мобільності на даній ОПП, відповідно існуючих у ЗВО угод. Робота з інформування про академічну мобільність проводиться, досвід СумДУ має. На зустрічі зі здобувачами Трушиною А. підтверджено внутрішню академічну мобільність дистанційно у Центральнотрушійському державному університеті імені Володимира Винниченка, Кропивницький, проте здобувачкою зазначено, що вона відбувалась одночасно з навчанням в СумДУ.

4. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти. Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать законодавству, є доступними для всіх учасників освітнього процесу

Відповідно до п.9.3 Перезарахування результатів навчання, отриманих у неформальній освіті Положення про організацію освітнього процесу в СумДУ <https://surl.li/fuisid> регламентуються Порядком визнання у СумДУ результатів неформального та/або інформального навчання здобувачів (введеного в дію наказом ректора № 0708-І від 25 жовтня 2022 р. <https://surl.li/dkrauq>), де визначено загальні положення, права, процедуру, систему оцінювання і визнання результатів навчання здобувачів, отриманих шляхом здобуття неформальної/інформальної освіти. На зустрічі зі здобувачами з'ясовано, що вони ознайомлені з можливостями і процедурою визнання

отриманих у неформальній/інформальній освіті знань. Прикладами підтвердили проходження такої процедури (О.Бугайов, якому перезараховано тему з вибіркової дисципліни Основи персонального тренінгу за участь у конференції з підготовкою тез доповіді «Особливості спортивного орієнтування на лижах» до збірника X Міжнародній науково-методичній конференції «Інноваційні технології в системі підвищення кваліфікації фахівців фізичного виховання і спорту» (стор.22 <https://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream-download/123456789/97243/3/FVS.pdf>) та Д.Карпенко, якому перезараховано тему з ОК 11. Основи теорії і методики спортивної підготовки за участь у конференції з підготовкою тез доповіді «Антидопінгова діяльність в Україні» (стор. 278). Для перезарахування результатів здобувачі заповнили освітні декларації. У робочій програмі зазначено про «можливість зарахування результатів навчання, отриманих у неформальній освіті відповідно до Положення» (5 балів за підготовку тез доповіді і участь в конференції). Процедура визнання результатів навчання, здобутих у неформальній/інформальній освіті, поширюється на обов'язкові та вибіркові дисципліни навчального плану за даною ОПП і вирішується комісією відповідно до п.3 Оцінювання та визнання результатів формального та/або інформального навчання Порядку визнання у СумДУ результатів неформального та/або інформального навчання здобувачів <https://surl.li/dkrauq> Відповідно до п.3.9 Загальний обсяг освітніх компонентів освітньої програми, що зараховуються заявнику за підсумками визнання результатів неформального та/або інформального навчання, не може перевищувати 25% відповідної освітньої програми, а відповідно до п.3.10 Здобувач вищої освіти не може бути звільнений від підсумкової атестації за підсумками визнання результатів неформального та/або інформального навчання.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

ЕГ встановила, що ОПП має значний рівень узгодженості із якісними характеристиками за підкритеріями 3.1 (щодо зрозумілості правил прийому на навчання за ОПП, укладених відповідно до Умов (Порядку) прийому на навчання, відсутності дискримінаційних положень та оприлюднення на офіційному вебсайті СумДУ), 3.2 (щодо врахування особливостей ОПП в контексті правил прийому на навчання за даною ОПП), 3.3 (процедури визнання програмних результатів навчання та кваліфікацій, здобутих на інших освітніх програмах та під час академічної мобільності), 3.4 (про визнання у межах ОПП результатів навчання, здобутих шляхом неформальної/інформальної освіти). Враховуючи узгодженість за підкритеріями 3.1-3.4 ОПП та освітню діяльність за цією програмою, що загалом відповідають Критерію 3. Визначено рівень відповідності «В».

Недоліки

- 1.Невикористані можливості визнання результатів навчання під час міжнародної академічної мобільності.

Рекомендації

1. ЕГ рекомендує гаранту ОПП ініціювати збільшення можливостей інтеграції у міжнародний освітній простір шляхом формування умов академічної мобільності за даною ОПП, що передбачає вивчення закордонних освітніх програм за спеціальністю і співпрацю з відповідними відділами СумДУ для укладення договорів, що визначають конкретні пропозиції для здобувачів освіти даної ОПП для застосування міжнародної академічної мобільності.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Освітній процес відповідає вимогам законодавства. Методи, засоби та технології навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі мети та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

Освітній процес в СумДУ базується на принципах, визначених Законами України «Про освіту», «Про вищу освіту» та здійснюється відповідно до Положення про організацію освітнього процесу (<https://surl.li/lnztzo>). Базовим документом є «Стратегічний план розвитку Сумського державного університету на 2020-2026 роки» (<https://surl.li/zeltik>) який спрямований на реалізацію парадигми студентоцентрованого навчання. Мовою викладання в університеті є державна мова. Основними видами навчальних занять за ОПП є: лекція, лабораторне заняття, практичне, семінарське, індивідуальне заняття консультація, про що зазначено у «Положенні про

організацію освітнього процесу в СумДУ (<https://surl.li/zxgcoa>). Під час аналізу робочих програм з'ясовано, що було усунуто зауваження попередньої експертизи ЕГ щодо відповідності ПРН ОК. Навчання і викладання за ОПП передбачає: практико-орієнтоване проблемно-орієнтоване навчання, самонавчання, навчання через практики, навчання на основі досліджень з залученням студентів до участі в конференціях. Викладання проводиться у вигляді: інтерактивних лекцій, самостійного навчання, практико-орієнтованого навчання, командно орієнтоване навчання, навчання на основі досліджень. активно використовується навчання з використанням власних мобільних пристроїв, технологій електронного навчання на власній освітній платформі MIX СумДУ, що зазначили НПП під час зустрічі 3 та здобувачі під час зустрічі 4. Основною системою управління навчанням є платформа MIX, доступ до якої та ідентифікація користувачів навчальних ресурсів СумДУ здійснюється через електронний «особистий кабінет», через який, зокрема, здобувачі долучаються до внутрішньої системи забезпечення якості освіти шляхом участі в опитуваннях, що було підтверджено під час зустрічі 2 та 4, 5. Рівень задоволеності формами і методами навчання фіксується через систематичні опитування щодо якості та освітнього процесу загалом. За результатами оцінювання, всі респонденти засвідчили позитивну оцінку організації освітнього процесу, форм і методів викладання (<https://surl.li/idgkvg>). Студентоцентризм проявляється в реалізації можливостей здобувачів ВО впливати на зміст ОПП на засадах академічної свободи згідно з Положенням про реалізацію права здобувачів вищої освіти на вибір навчальних дисциплін в СумДУ (<https://surl.li/nqtdmv>) Академічна свобода в освітньому процесі забезпечується через право здобувачів самостійно обирати напрям власного навчання відповідно до індивідуальних інтересів і потреб. Означене право реалізується у можливості вільного вибору тем для індивідуальних і курсових робіт, напрямів наукових досліджень, а також бази для проходження виробничої практики. Це підтверджено на зустрічах 4, 5, 9. Здобувачами зазначено про сприятливу та доброзичливу атмосферу освітнього середовища, відкритість адміністрації та керівництва ЗВО.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі робочої програми навчальної дисципліни, силабуса)

Організація та інформація щодо порядку та критеріїв оцінювання у СумДУ зазначено у «Положенні про організацію освітнього процесу в СумДУ (<https://surl.li/zxgcoa>)». Згідно з внутрішніми нормативними документами СумДУ кожен здобувач ВО має можливість ознайомитися з робочою програмою навчальної дисципліни, кожна з яких містить ключову інформацію про освітню компоненту, зокрема: цілі, зміст, очікувані результати навчання, методичні підходи до викладання, критерії оцінювання, методи поточного формативного оцінювання, методи підсумкового сумативного оцінювання. Самостійне ознайомлення з робочими програмами дисциплін можливе через каталог курсів на офіційному сайті університету (<https://surl.li/ohpjqr>) або на відповідних вебресурсах кафедр (<https://surl.li/tvxgcb>, <https://bit.ly/3HEQGOL>). Під час першої зустрічі з кожної дисципліни викладач обов'язково знайомить студентів з регламентом контролю знань і критеріями оцінювання. Це підтвердили здобувачі під час зустрічі 4. У відкритому доступі на сайті СумДУ (<https://cutt.ly/fwokDLAB>) представлено повну інформацію про організацію освітнього процесу. Зокрема: у каталозі освітніх компонентів (<https://surl.li/ohpjqr>) розміщено дані щодо всіх дисциплін усіх освітніх програм з можливістю фільтрації за вибраними критеріями; доступні каталоги вибіркового циклу підготовки (<https://surl.li/vnfte>, <https://surl.li/psigvr>); каталогу вибіркового навчальних дисциплін циклу професійної підготовки за ОПП (<https://surl.li/vnnjbl>) де, зокрема зазначаються вхідні вимоги до здобувачів, які хочуть обрати дисципліну. Окрім того, здобувачі мають постійний доступ до спеціалізованих електронних платформ, які містять навчально-методичні матеріали: інституційний репозитарій: <https://essuir.sumdu.edu.ua>, електронна бібліотека: <https://library.sumdu.edu.ua/uk>. Основною системою де розміщено навчально-методичні матеріали для навчання є MIX: <https://mix.sumdu.edu.ua>, яка розміщується на хмарній платформі Microsoft Azure («Майкрософт Ежур»), що дає можливість практично без обмежень її наповнювати, про що зазначив Ю.О.Зубань під час зустрічі 8. Ці ресурси забезпечують відкритий, системний та зручний доступ до навчальної інформації, необхідної для успішного засвоєння освітніх компонент. ЕГ також відзначає, що здобувачі орієнтуються в критеріях оцінювання власних наукових здобутків, що було з'ясовано під час зустрічі 4.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та мети освітньої програми

Під час спілкування зі здобувачами вищої освіти ЕГ з'ясувала що поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми здійснюється завдяки залученню здобувачів до роботи в науковому гуртку, участі у науково-практичних конференціях. Крім того, інтеграції наукової й навчальної роботи сприяє застосування дослідницьких методів навчання в межах ОК, зокрема: навчання через дослідження, виконання пошуково-дослідного завдання, про що зазначив С.А.Лазоренко під час зустрічі 3. З метою інтеграції навчального процесу з науково-дослідною діяльністю у СумДУ створено відповідну нормативну базу, яка регламентує поєднання навчання і досліджень. Зокрема, на рівні університету прийнято рішення Ради з якості СумДУ щодо питання: «Стану залучення здобувачів вищої освіти до наукової діяльності та заходи щодо її активізації» (<https://surl.li/igighf>). Під час зустрічі із гарантом та здобувачами було з'ясовано що на кафедрі функціонує науковий гурток «Факел» (<https://surl.li/fqbpah>). Результати науково-дослідної діяльності здобувачів освіти відображаються у формі наукових статей та тез доповідей, що презентуються у щорічній Міжнародній науково-методичній конференції «Інноваційні технології в системі підвищення кваліфікації фахівців фізичного виховання і спорту». (<https://surl.li/madqga>, <https://surl.li/houfkq>). Здобувачі беруть участь у Всеукраїнських конкурсах студентських наукових робіт, зокрема: у конкурсі «Здорова дитина — здорова нація» (Костромцов В.) (<https://surl.li/vbxozo>); у внутрішньому конкурсі наукових робіт за

галузями знань та спеціальностями, що проводиться на базі СумДУ - переможці Щербина В., Карпенко Д (<https://surl.li/mkooorl>); у Всеукраїнських студентських олімпіадах зі спеціальності 017 «Фізична культура і спорт» - переможці Трушина А., Арбузова В., Алексєєнко С. (<https://surl.li/derrdu>). Інтеграція навчального процесу з дослідницькою діяльністю також реалізується в межах виконання курсових робіт. Тематика таких робіт орієнтована на науково-практичні напрями і затверджується кафедрою. Рекомендований перелік тем курсових робіт доступний для ознайомлення на сайті кафедри (<https://surl.li/vodrh1>). В СумДУ ініційована система внутрішніх грантів для підтримки студентів та молодих вчених, яка діє відповідно до Положення про гранти Наукового товариства студентів (слухачів), аспірантів, докторантів і молодих вчених Сумського державного університету (<https://surl.li/ueewiu>).

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) систематично оновлюють зміст освітніх компонентів на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Аналіз навчально-методичних матеріалів за ОК, робочих програм, зустрічей ЕГ з гарантом, науково-педагогічними працівниками, які забезпечують дану ОПП, показали, що зміст ОК оновлюється у відповідності до сучасних тенденцій та регламентовані Методичною інструкцією, яка містить Загальні вимоги до структури, змісту та оформлення робочої програми навчальної дисципліни (<https://surl.li/clqvbp>). Також ЕГ відмічає, що були враховані зауваження попередньої експертизи. Робочі програми щорічно переглядаються з урахуванням результатів моніторингу реалізації освітньої програми, а також на основі пропозицій і зауважень, отриманих від здобувачів вищої освіти, стейкхолдерів і гаранта ОПП. Ініціювати перегляд змісту можуть як представники кафедри, так і представники академічної спільноти або зовнішні зацікавлені сторони. Це підтвердили стейкхолдери та здобувачі під час зустрічей 4,5,6. Оновлення змісту навчальних дисциплін на основі наукових досягнень і сучасних практик відбувається в результаті участі в конференціях, підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників під час проходження стажування, дистанційних курсів. Так: у ОК 6 («Історія фізичної культури і спорту») було оновлено Тему 10 на основі змісту навчально-методичного посібника «Історична онтологія олімпійських і неолімпійських видів спорту» (Лазоренко С.А.), а також доповнено ОК 17, Тема 3 «Адаптивний спорт у міжнародній олімпійській системі»; в ОК 15, Тема 5 «Психологія особистості і колективу в спорті» оновлена на основі досліджень Коляди Н.В. за темою «Психокорекція життєстійкості у спортсменів із різним рівнем самооцінки» (оновлено лекцію 12 і практичне заняття 17). Завдяки участі НПП кафедри у підготовці грантової заявки ERASMUS-JMO-2025-HEI-TCH-RSCH, оновлено зміст ОК 29, зокрема лекцію «Професійна діяльність тренерів спортивних клубів в Україні та ЄС». На зустрічі з В.Сергієнко, зазначив, що одним із результатів його стажування в 2024 році в Польщі стало доповнення матеріалу викладання ОК8 «Теорія і методика фізичного виховання».

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності за освітньою програмою та закладу вищої освіти

СумДУ реалізує модель інноваційного дослідницького закладу вищої освіти, що орієнтована на міжнародну інтеграцію та наукове лідерство. Ця модель відповідає баченню університету як рейтингового закладу з високими позиціями у національних та міжнародних рейтингах ЗВО України (<https://surl.li/nvsmgf>). В СумДУ Інтернаціоналізація діяльності регулюється: «Стратегією інтернаціоналізації» (<https://surl.li/rvrlrts>), Положенням про академічну мобільність здобувачів фахової передвищої та вищої освіти (<https://surl.li/cc/cypdht>). НПП кафедри беруть активну участь у міжнародному академічному обміні та програмах стажування: Польща - Сергієнко В., Стасюк Р.; Італія - Петренко Н. (<https://surl.li/wlptlz>). Кафедра забезпечує інституційну мобільність НПП шляхом участі у міжнародних конференціях та наукових публікаціях у фахових зарубіжних виданнях, індексованих у Scopus та Web of Science (<https://surl.li/nvrvtf>). Щорічно організовується Міжнародна науково-методична конференція «Інноваційні технології в системі підвищення кваліфікації фахівців фізичного виховання і спорту» (<https://surl.li/ymfcrx>). У конференції беруть участь науковці з Польщі, США, Румунії, Молдови, Норвегії, Ізраїлю, що сприяє професійному обміну та модернізації змісту освітніх компонентів. Науково-педагогічні працівники є активними учасниками міжнародних грантових проєктів, зокрема в рамках програми Erasmus+. У таких ініціативах беруть участь Ляшенко І., Дерев'янка Ю., Опанасюк В., Брижата І., Ситник О., Петренко Н. Проте ЕГ відмічає відсутність практики залучення науковців зарубіжних університетів-партнерів Університету до проведення гостьових лекцій, участі в майстер-класах, тренінгах для здобувачів ОПП. Відомості про міжнародні програми/гранти, заклади-партнери університету розміщені на сторінці Міжнародна діяльність (<https://surl.li/cc/ldjrvh>). Під час зустрічі 5 студентський ректор інституту Дарина Кічко, та під час зустрічі 4 здобувач Олександр Бугайов, зазначили, що в університеті періодично здійснюється розсилка інформації щодо можливостей міжнародної академічної мобільності в електронні особисті кабінети здобувачів. За результатами спілкування із здобувачами ВО та представниками студентського самоврядування ЕГ було підтверджено інформацію про позитивну практику академічної мобільності в університеті, яка здійснюється, в рамках підписаних договорів про співпрацю. Так здобувач Бугайов О.Е та здобувачка А.Трушина були залучені до даної програми, що було підтверджено під час зустрічі 4 та уточнено під час зустрічі 7 Н.В.Петренко, а також зазначено в Додатку (система NAQA, Протокол КФВС від 14.01.2025р. № 6). Проте на ОПП відсутня практика міжнародної академічної мобільності здобувачів, позаяк є проблеми щодо виїзду студентів за кордон, про що зазначила гарант В.Ворона. В той же час нею було наголошено, що розглядаються варіанти участі у віртуальній академічній мобільності, зокрема в Румунії.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Освітньо-професійна програма та освітня діяльність за цією програмою мають значний рівень узгодженості з якісними характеристиками за підкритеріями 4.1. (освітній процес відповідає вимогам законодавства. Методи, засоби та технології навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у ОПП мети та ПРН, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи); 4.2. (усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та ПРН, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів); 4.3. (ЗВО забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня ВО, спеціальності та мети ОПП), 4.4. (НПП систематично оновлюють зміст ОК на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі). Наявна часткова відповідність за підкритерієм 4.5. (навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності за освітньою програмою та закладу вищої освіти). Унікальних практик за даним критерієм не виявлено. ЕГ встановила, що ОПП та освітня діяльність за цією програмою загалом відповідають Критерію 4. Визначено рівень відповідності «В».

Недоліки

1. Відсутність практики залучення НПП зарубіжних університетів-партнерів СумДУ до проведення гостьових лекцій, участі в майстер-класах, тренінгах для студентів ОПП. 2. Невикористані можливості міжнародної академічної мобільності.

Рекомендації

1. ЕГ рекомендує у термін до кінця 2024-25 навчального року активізувати співпрацю з іноземними партнерами ЗВО шляхом запрошення викладачів і науковців зарубіжних ЗВО до участі у гостьових лекціях, майстер-класах, семінарах та тренінгах для здобувачів даної ОПП, що сприятиме підвищенню якості навчального процесу, розширенню світогляду студентів і формуванню міжнародної складової освітнього середовища. 2. ЕГ рекомендує у термін до кінця 2024-25 навчального року посилити заходи щодо розширення міжнародної академічної мобільності студентів, зокрема через укладення нових міжінституційних угод.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому та оприлюднюються заздалегідь

Форми контрольних заходів та критерії оцінювання в СумДУ визначаються РП з освітньої компоненти. Під час спілкування зі здобувачами, з'ясовано що ознайомлення з регламентом контролю знань порядку та критеріїв оцінювання, відбувається безпосередньо викладачем на першому занятті. Щороку до студентів першого курсу принципи формування та оприлюднення відповідної інформації доводяться на вступній лекції «Організація освітнього процесу» у перший навчальний день. Відповідна інформація надається також через систему електронних особистих кабінетів. Згідно внутрішніх нормативних документів СумДУ кожен здобувач ВО має можливість ознайомитися з РП ОК, кожна з яких містить ключову інформацію про ОК, зокрема, систему оцінювання. Самостійне ознайомлення з робочими програмами дисциплін можливе через каталог курсів на офіційному сайті університету (<https://surl.li/edvwea>) та на сайті кафедри (<https://surl.li/smxgbd>). Контроль та оцінювання результатів навчання в межах освітньої програми здійснюються відповідно до вимог чинного законодавства України та внутрішньої нормативної бази СумДУ, зокрема відповідно до Положення про організацію освітнього процесу (<https://surl.li/vgelkt>), згідно якого основними формами контрольних заходів у межах ОК ОПП, що дозволяють перевірити досягнення програмних результатів навчання здобувачів освіти є поточний формативний, підсумковий сумативний контроль та атестаційний екзамени. РП до кожної ОК, розроблені відповідно «Методичної інструкції. Загальні вимоги до структури, змісту та оформлення робочої програми навчальної дисципліни» (<https://surl.li/mnjwo0>). В той же час в РП не зазначено, яким чином нараховуються бали здобувачам під час роботи на практичних заняттях, та/або поточного контролю. Однак, опитані на зустрічі 4, здобувачі продемонстрували свою обізнаність щодо оцінювання навчальних досягнень під час вивчення дисциплін даної ОПП. Підсумковий контроль передбачає заходи модульного, семестрового контролю та атестації, що проводяться в терміни,

передбачені графіком навчального процесу. Семестровий контроль здійснюється у формі заліку чи екзамену, що визначено навчальним планом. Терміни проведення семестрового контролю встановлено графіком навчального процесу, який знаходиться у відкритому доступі на сайті університету (<https://surl.li/guffle>). З метою збору інформації щодо чіткості та зрозумілості критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти у СумДУ проводяться опитування відповідно до Положення про організацію оцінювання здобувачами ВО якості освітньої діяльності при вивченні навчальних дисциплін у СумДУ (<https://surl.li/ungbqn>). Згідно з даним опитуванням 65% здобувачів повністю і 35% переважно погоджуються з тим, що форми контрольних заходів та критерії оцінювання є чіткими і зрозумілими (<https://surl.li/oacron>). Проаналізувавши НМЗ дисциплін, які були надані для ознайомлення на платформі MIX, ЕГ зауважує відсутність практики застосування різнорівневих видів завдань (тестів) для контролю.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності). Результати навчання підтверджуються результатами єдиного державного кваліфікаційного іспиту за спеціальностями, за якими він запроваджений

Форма атестації здобувачів вищої освіти даної ОПП відповідають вимогам стандарту вищої освіти вищої освіти України першого (бакалаврський) рівня вищої освіти, галузі знань 01 Освіта/Педагогіка, спеціальності 017 Фізична культура і спорт. Атестація здобувачів даної ОПП здійснюється у формі атестаційного екзамену. Атестаційний екзамен відбувається відповідно до Положення про порядок створення та організацію роботи екзаменаційних комісій Сумського державного університету з атестації здобувачів вищої освіти (<https://surl.li/bolclv>). Програма екзамену укладена на основі ОПП, де впорядковано та регламентовано методики, що призначені для кількісного та якісного оцінювання рівня сформованості знань, умінь та навичок, професійної компетентності здобувачів освітнього рівня бакалавр за даною спеціальністю. Програма атестаційного екзамену оприлюднена на сайті кафедри фізичного виховання і спорту(<https://surl.li/ketrqs>) та розміщена на та онлайн-платформі дистанційного навчання MIX (<https://mix.sumdu.edu.ua/>). Атестаційний екзамен відбувається у тестовій формі. ЕГ з'ясувала що було враховано зауваженням попередньої експертизи щодо недоцільності проведення атестації з іноземної мови. Форму атестації здобувачів вищої освіти даної ОПП у відповідності до вимог стандарту за спеціальністю 017 Фізична культура і спорт.

3. Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів (у тому числі щодо наукової складової освітньо-наукової програми, за якою здійснюється підготовка здобувачів ступеня доктора філософії), що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів (зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів), визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

За результатами зустрічей з фокус-групами НПП та здобувачів ВО, з'ясовано що в ЗВО наявні чіткі та зрозумілі контрольні заходи, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, які забезпечують об'єктивність екзаменаторів. Об'єктивність та проведення контрольних заходів забезпечують такі внутрішні документи університету: Положення про організацію освітнього процесу (<https://surl.li/udzisc>), Положення про порядок створення та організацію роботи екзаменаційних комісій СумДУ з атестації здобувачів вищої освіти (<https://surl.li/xlmrhy>), Положення про порядок навчання здобувачів вищої освіти за індивідуальним графіком у СумДУ (<https://surl.li/uwuxgs>), Положення про організацію та проведення практики здобувачів вищої освіти СумДУ (<https://surl.li/tvjsih>). Організація навч. процесу Графіки навч. процесу, розклад занять розміщуються на офіційному веб-сайті університету (<https://surl.li/cdjkh>). Для запобігання конфлікту інтересів відповідно до наказу ректора «Про заходи щодо запобігання корупції» (<https://surl.li/ueltcs>) є оприлюднена процедура прийняття рішень та вчинення дій в умовах реального конфлікту інтересів. При проведенні аналізу навчання здобувачів освіти на даній ОП, випадків необ'єктивного ставлення екзаменатора до студентів не було. Порядок повторного складання контрольних заходів визначається Положенням про організацію освітнього процесу в СумДУ п.7.5 (<https://surl.li/fnikgm>). Ліквідація академічної заборгованості відбувається після закриття основної відомості та фіксації результатів в електронній системі університету. Здобувачі, які отримали незадовільну оцінку за результатами семестрового контролю, зобов'язані ліквідувати академічну заборгованість, до початку наступного семестру. Регламент повторного складання підсумкового контролю передбачає такі умови: при отриманні від 21 до 59 балів здобувач має право на два перескладання: перше - викладачу, друге - комісії, сформованій директором ННМІ. При отриманні до 20 балів включно дозволяється одноразове перескладання - лише комісії. Допуск до повторного складання не вимагається. Перескладання з метою підвищення позитивної оцінки не передбачено. Врегулювання та запобігання конфліктним ситуаціям в університеті здійснюється відповідно до «Кодексу академічної доброчесності» (<https://surl.li/ygbvzz>), «Положення про запобігання та протидію булінгу (цькування)» (<https://surl.li/hbnxfz>), Наказу «Про заходи щодо запобігання вчинення корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень» (<https://surl.li/wbuqex>). З метою забезпечення належного контролю за проведенням заліково-екзаменаційних сесій, оперативного реагування на можливі факти порушень і зловживань, а також для надання інформаційної, методичної та психологічної допомоги здобувачам, НПП та іншим категоріям громадян створено електронну скриньку довіри, яка розміщена віртуально на сайті кафедри (<https://surl.li/asgsqs>) та фізично. За період реалізації ОПП випадків конфліктних ситуацій між здобувачами ВО та викладачами не було зафіксовано.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через її імплементацію у культуру якості закладу вищої освіти) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

СумДУ є членом Європейської мережі академічної доброчесності (<https://surl.li/nbcjfq>). Дотримання академічної доброчесності регламентується нормативними документами, які розміщено на сайті Університету (<https://surl.li/dhjile>): Кодексу академічної доброчесності» (<https://surl.li/bynhbb>), Методична інструкція щодо перевірки академічних текстів на наявність текстових запозичень (<https://surl.li/cyrnjh>), Положення про академічну доброчесність та етики академічних взаємовідносин у СумДУ (<https://surl.li/xziatc>), Положення про групу сприяння академічної доброчесності (<https://surl.li/ufkmo>), Підписанням декларацій про дотримання академічної доброчесності учасниками освітнього процесу (<https://surl.li/ozohzq>). Заходами, які популяризують академічну доброчесність є проведення 2 рази на рік роз'яснювальних вебінарів щодо академічної доброчесності для студентів спеціальності 017 ФКиС (<https://surl.li/cc/asuvbv>, <https://surl.li/ycvuuu>). Щодо важливості дотримання академічної доброчесності наголошується під час вивчення ОК 3.2 «Антикорупція та доброчесність», а також розгляд даного питання входить до змісту ОК25. Рішенням Ради із забезпечення якості вищої освіти Сумського державного університету «Про заходи щодо забезпечення академічної доброчесності в СумДУ» (<https://surl.li/pzlmidi>) визначено основні заходи системної роботи із завершення розробки та подальшої імплементації університетської системи забезпечення академічної доброчесності в освітню і наукову діяльність. Для перевірки на академічну доброчесність курсових, наукових та інших робіт студентів Університетом укладено договори з компаніями на використання систем «Turnitin» та «StrikePlagiarism» щодо перевірок усіх видів робіт. Технічним адміністратором і координатором використання систем «Turnitin» та «StrikePlagiarism» в університеті є бібліотека. Відповідно до Положення про академічну доброчесність (<https://surl.li/yqmyzb>) до осіб, які порушили принципи академічної доброчесності та етики академічних взаємин можуть бути застосовані такі види академічної відповідальності: зменшення оцінки або повторне складання іспиту, заліку тощо; призначення додаткових форм контролю; повторне опанування відповідного освітнього компонента; додаткова перевірка інших робіт, автором яких є порушник; скасування пільг з оплати навчання, наданих університетом (за винятком тих, що гарантовані законом); інформування спонсора (фізичної або юридичної особи), потенційних роботодавців, батьків про факт порушення; виключення з рейтингу кандидатів на академічну стипендію або нарахування штрафних балів у цьому рейтингу; позбавлення академічної стипендії; винесення попередження; відрахування з університету. Фактів порушення академічної доброчесності на ОПП не було виявлено.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Освітньо-професійна програма та освітня діяльність за цією програмою мають значний рівень узгодженості з якісними характеристиками за підкритеріями 5.2. (форми атестації здобувачів ВО відповідають вимогам стандарту вищої освіти); 5.3. (визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів (зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів), визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації ОПП); 5.4. (у ЗВО визначено чіткі та зрозумілі політики і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації ОП. ЗВО популяризує академічну доброчесність та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності). Наявна часткова відповідність за підкритерієм 5.1. (критерії оцінювання результатів навчання здобувачів ВО) Унікальних практик за даним критерієм не виявлено. ЕГ встановила, що ОПП та освітня діяльність за цією програмою загалом відповідають Критерію 5. Визначено рівень відповідності «В»

Недоліки

1. Недостатня чіткість інформації щодо критеріїв оцінювання за різними видами робіт, які наведені у робочих програмах, не зазначено, яким чином нараховуються бали студентам під час роботи на практичних заняттях, та/або поточного контролю. 2. Відсутність практики застосування різномісних видів завдань (тестів) для контролю результатів навчання.

Рекомендації

1. ЕГ рекомендує гаранту освітньої програми, у термін до початку 2025–2026 навчального року, забезпечити упорядкування підходів до оцінювання результатів навчання у робочих програмах навчальних дисциплін шляхом уніфікації критеріїв оцінювання для кожного виду навчальної діяльності, визначеного у програмах, з метою забезпечення послідовності, прозорості та об'єктивності оцінювальних процедур. 2. ЕГ рекомендує у термін до початку 2025–26 навчального року запровадити практику використання різномісних видів контрольних завдань

(зокрема тестів), що передбачають диференціацію за рівнем складності. Такий підхід дозволить більш об'єктивно оцінити рівень сформованості знань, умінь і навичок здобувачів, сприятиме розвитку критичного мислення та підвищенню мотивації до навчання.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Викладачі, залучені до реалізації освітньої програми, з огляду на їх кваліфікацію та/або професійний досвід спроможні забезпечити освітні компоненти, які вони реалізують у межах освітньої програми, з урахуванням вимог щодо викладачів, визначених законодавством

Аналіз таблиці 2 відомостей про самооцінювання показав, що професійна та/або академічна кваліфікація НПП відповідає ОК, які вони викладають на даній ОП. До реалізації ОПП залучені НПП, які мають наукові ступені та вчені звання відповідно до профілю дисциплін. Зокрема, ОК2 викладається доктором філологічних наук, професором кафедри журналістики та філології І. Р. Жиленко, ОК 3.2 - кандидатом юридичних наук О. В. Ільченко. Дисципліни ОК 5, 7, 9 забезпечують викладачі з медико-біологічною освітою. Зокрема, ОК9 читає кандидат біологічних наук О.А.Ситник. Основні фахові дисципліни ОПП викладаються НПП кафедри фізичного виховання і спорту. Серед них С. А. Лазоренко, доктор педагогічних наук, чия наукова робота присвячена формуванню цифрової культури у фахівців сфери фізичної культури і спорту. Крім того, у викладанні профільних дисциплін бере участь доктор наук з фізичного виховання і спорту В.М. Сергієнко. В цілому, викладання на даній ОПП забезпечують 18 НПП, серед яких 4 – доктори наук та 14 – кандидати наук, що підтверджує високий науково-методичний рівень кадрового забезпечення. Серед залучених фахівців є майстри спорту (Сергієнко В.М, Ворона В.В.), а також заслужений тренер України (Лазоренко С.А.). Всі викладачі, які задіяні в даній ОПП виконують п. 37-38 Ліцензійних умов НПП за пунктами професійної активності. НПП займаються науково-дослідною роботою, яка висвітлюється у публікаціях в наукових фахових виданнях України, у базах даних Web of Science та Scopus. Професійна кваліфікація НПП підтверджена також щонайменше п'ятьма публікаціями у наукових виданнях, включених до переліку фахових видань України, зокрема Scopus чи Web of Science Core Collection, сфера дослідження у яких відповідає змісту освітнього компонента, який забезпечує викладач.

2. Процедури конкурсного відбору викладачів є прозорими, недискримінаційними, дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми та послідовно застосовуються

Організація і проведення конкурсного відбору в ЗВО здійснюється відповідно до вимог чинного законодавства та Статуту (<https://surl.li/vyuehe>), Колективного договору (<https://surl.li/cc/zcbrhg>), Правилами внутрішнього розпорядку для працівників СумДУ (<https://surl.li/geeddc>) та Порядком проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних та педагогічних працівників Сумського державного університету та укладання з ними трудових договорів (контрактів) (<https://surl.li/epwgig>), згідно з яким в ЗВО створюється конкурсна комісія для розгляду документів поданих претендентами на вакантні посади. На підставі відповідного наказу ректора, формується центральна конкурсна комісія. До її складу входять проректори, відповідальні за освітній та науковий напрями діяльності університету, керівники структурних підрозділів (директори інститутів, декани факультетів), очільники служб, які забезпечують організацію освітнього процесу та підвищення кваліфікації викладачів, а також представники профспілкових організацій і студентського самоврядування. Інформація про вакантні посади і умови проведення конкурсу висвітлена на сайті університету у відкритому доступі (<https://surl.li/lofwfe>). Вимоги до претендентів на посади науково-педагогічних працівників визначаються Законом України «Про вищу освіту», професійного стандарту на групу професій «Викладачі закладів вищої освіти», вимогами Ліцензійних умов та, з метою підвищення ефективності кадрового забезпечення науково-навчальної діяльності, додатковими вимогами університету, зокрема наявність сертифікат з мовної освіти (на рівні не нижче В2 та інших критеріїв, які відображають рівень якості науково-дослідної та навчально-методичної діяльності НПП. У рамках конкурсної процедури претенденти зобов'язані подати Інформаційну довідку щодо відповідності освітньому компоненту освітньої та професійної кваліфікації претендента на заміщення посади (укладання контракту на новий термін) професорсько-викладацького складу та його досягнень (<http://surl.li/obur>), що слугує інструментом комплексного оцінювання їхньої професійної та академічної компетентності. ЕГ відмічає що СумДУ висуває високі вимоги до НПП, зумовлені Стратегією СумДУ, що також підтвердив директор Департаменту по роботі з персоналом та підготовці НПП Циганюк Д.Л. під час зустрічі 8. Який також зазначив, що випадків відмови претендентам під час конкурсного відбору на посади викладачів на даній ОПП не було. Аналізуючи нормативну базу СумДУ та результати відповідей НПП під час зустріч з ЕГ вважає, що конкурсний відбір реалізується на засадах прозорості, змагальності, рівності, об'єктивності, неупередженості. Одним із визначальних показників під час конкурсного відбору є професіоналізм викладачів.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців, їх організації, професіоналів-практиків та експертів галузі до реалізації освітнього процесу

Реалізація ОПП передбачає активне залучення роботодавців до організації навчального процесу. Згідно з Положенням про Експертні ради роботодавців СумДУ (<https://surl.li/alejlv>), при навчально-науковому медичному інституті сформована Експертна рада роботодавців зі спеціальності «Фізична культура і спорт» (<https://surl.li/vevnpri>), яка здійснює експертизу ОПП, зокрема визначає програмні компетентності та програмні результати навчання, проводить аналіз навчального плану на предмет відповідності сучасним вимогам ринку праці, специфіці галузі, тенденціям працевлаштування випускників і достатності обсягу практичної підготовки. До роботи ради залучаються представники роботодавців, які беруть участь у формуванні та вдосконаленні змісту ОПП. До складу входять представники професійного середовища зокрема, в.о. директор Обласного комунального закладу Сумської обласної ДЮСШ Белан Ю. Г.; директорка Міського комунального закладу «Комплексна ДЮСШ «Суми» Літовцева Т.В., директор КЗ Сумської обласної ради Сумська обласна комплексна ДЮСШ «Динамо» Зима В.В., які долучаються до процесу рецензування освітніх програм, надаючи свої пропозиції до розгляду на Раді із забезпечення якості вищої освіти навчально-наукового медичного інституту СумДУ, що було підтверджено під час зустрічі 6 та в Додатку (Витяг з Протоколу № 7 засідання Ради із забезпечення якості вищої освіти навчально-наукового медичного інституту СумДУ від 08 травня 2024 року щодо затвердження ОПП «Фізична культура і спорт»). Крім того, роботодавці, професіонали-практики та експерти галузі активно залучаються до організації та реалізації освітнього процесу: проведення занять (<https://surl.li/cpwpip>), гостьових лекцій (<https://surl.li/uprbxz>, <https://surl.li/yxwpko>), тренінгів, майстер-класів (<https://surl.li/pmjnlx>).

4. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями, заохочує розвиток викладацької майстерності

ЗВО сприяє підвищенню кваліфікації науково-педагогічних працівників, зокрема допомагає реалізувати їхні потреби у професійному зростанні, моральному та матеріальному стимулюванні. З метою стимулювання науково-педагогічних працівників до безперервного саморозвитку для підвищення власних компетентностей та забезпечення постійного зростання кадрового потенціалу у СумДУ, проводяться ряд конкурсів. Серед них: конкурс педагогічних інновацій (<https://surl.li/rjlgm>); на розробку електронного контенту масових відкритих онлайн-курсів (<https://surl.li/pcmsxn>). Відповідно до Положень СумДУ (<https://surl.li/odzect>) проводяться конкурси «Кращі науково-педагогічні працівники» (<https://surl.li/mfxhvs>) та «Кращий викладач очима студентів» (<https://surl.li/fitffh>, система NAQA (Додаток Рейтинг 1 НН МІ (23-24 н.р) загальний). Результати участі у зазначених конкурсах, як і низка інших показників, що відображають ефективність освітньої та наукової діяльності зі здобувачами вищої освіти, враховуються при формуванні рейтингу структурних підрозділів університету (<http://surl.li/ffci>). Для підтримки викладацької ініціативи та стимулювання професійного розвитку СумДУ впроваджує різноманітні форми матеріального заохочення. Зокрема, передбачено щорічне преміювання за сумлінну працю, зразкове виконання службових обов'язків (<https://surl.li/qzunkz>), за досягнення високого рівня оприлюднення результатів наукових досліджень (<https://surl.li/ccituuqt>), за досягнення у науковій роботі та підготовці науково-педагогічних кадрів (<https://surl.li/gndzzx>), а також за активну участь у підготовці проєктів на державні наукові гранти (<https://surl.li/kweajc>). Під час спілкування з НПП з'ясовано що НПП Р. Стасюк, Н. Петренко, О. Ситник, стали переможцями конкурсу «Кращий викладач очима студентів» та отримали матеріальну винагороду.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Освітньо-професійна програма та освітня діяльність за цією програмою мають значний рівень узгодженості з якісними характеристиками за підкритеріями 6.1 (ОПП реалізується висококваліфікованими кадрами, що забезпечує належний науково-методичний рівень викладання. Кадрове забезпечення є сильною стороною ОПП і створює передумови для досягнення її освітніх цілей); 6.2 (процедури конкурсного відбору викладачів є прозорими, недискримінаційними, дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації ОПП та послідовно застосовуються); 6.3 (ЗВО залучає роботодавців, їх організації, професіоналів-практиків та експертів галузі до реалізації ОП); 6.4 (ЗВО сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями, заохочує розвиток викладацької майстерності). Унікальних практик за даним критерієм не виявлено. ЕГ встановила, що ОПП та освітня діяльність за цією програмою загалом відповідають Критерію 6. Визначено рівень відповідності «В».

Недоліки

1. Результати рейтингування викладачів висвітлюються на внутрішніх ресурсах документообігу ННМІ СумДУ.

Рекомендації

1. ЕГ рекомендує у термін до закінчення 2025-26 навчального року Раді із забезпечення якості вищої освіти ННМІ оприлюднити результати рейтингування викладачів на сайті кафедри та / або інституту.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Навчально-методичне забезпечення освітньої програми, фінансові та матеріально-технічні ресурси (програмне забезпечення, обладнання, бібліотека, інша інфраструктура тощо) забезпечують досягнення визначених освітньою програмою мети освітньої програми та програмних результатів навчання

ЕГ підтверджено, що підготовка здобувачів вищої освіти на ОПП має належне навчально-методичне та матеріально-технічне забезпечення, що дозволяє досягти визначених мети та результатів навчання. Здобувачі освіти мають доступ до силабусів ОК, РП, текстів лекцій, завдань для самостійної роботи, підручників, які розміщені в освітньому середовищі Mix (<https://surl.li/gxgsiy>). Зі слів студентського самоврядування, які проводили опитування здобувачів, з'ясувалися певні технічні недоліки навчальної платформи Mix під час сесій, коли зростає потреба доступу (відео зустрічі 5). Під час огляду матеріально-технічної бази ЕГ було продемонстровано: спортивні зали для заняття різними видами спорту (спортивні ігри, єдиноборства, силові види спорту тощо) та фітнесом; великий легкоатлетичний манеж; відкриті майданчики для занять ігровими видами спорту; три басейни, один з яких реконструюється; масажний кабінет; наукові лабораторії з відповідним оснащенням для проведення досліджень у сфері ФКіС. Комп'ютерні класи зі встановленим ліцензійним ПЗ, що підтвердили викладачі та здобувачі (відео зустрічей 3,4). Особливої уваги вартий зал з підігрівом піску для гри у пляжний волейбол. Університетська клініка забезпечує опанування медико-біологічними дисциплінами на високому рівні завдяки наявному устаткуванню. Навчальні аудиторії обладнані проекторами та мультимедійними дошками. Поряд зі спортивними залами розташовані роздягальні та душові. Гуртожиток забезпечений усім необхідним, умови проживання комфортні та зручні, що також відзначають самі студенти (відео зустрічей 4,5). Фінансові звіти ЗВО розміщуються на сайті (<https://surl.li/rxgml>). Здобувачі підтвердили (відео зустрічі 4), що оновлення матеріально-технічного забезпечення відбувається на регулярній основі. Навчання в СумДУ відбувається у змішаному форматі, проте керівництво ЗВО піклується про якість та створює сучасні методи дистанційного навчання (<https://surl.li/mdklxp>), що підтверджують здобувачі (відео зустрічі 4). Дистанційне навчання регламентується Положенням про організацію дистанційного навчання у СумДУ (<https://surl.li/bbxgdg>). Бібліотека (<https://surl.li/uxwjpp>) тимчасово розташовується у конгрес-центрі. Читальна зала зручна, має сучасний вигляд та доступ до Інтернету. Бібліотечний фонд досить потужний, містить навчальну та художню літературу. Також учасникам освітнього процесу доступний репозитарій (<https://cutt.ly/dwpdb9bS>). Опитування здобувачів підтверджує задоволеність матеріально-технічним та методичним забезпеченням, а також організацією дистанційного навчання (<https://surl.li/iuzhvo>).

2. Заклад вищої освіти забезпечує доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми, відповідно до законодавства

ЕГ підтвердило, що учасники освітнього процесу мають вільний та безоплатний доступ до матеріально-технічної бази, інфраструктури та інформаційних ресурсів. Здобувачі мають доступ до платформи Mix (<https://surl.li/gxgsiy>) (ЕГ було надано гостьовий доступ до платформи) та особистого електронного кабінету (<https://surl.li/hbdctc>), що надає можливість переглядати розклад, моніторити оцінки з дисциплін та опрацьовувати навчальні матеріали. На території ЗВО та в укриттях є доступ до Інтернету. Працюють гуртожитки, їдальні, буфети, медпункти, а також доступні спортивні споруди, включаючи зали, басейни і легкоатлетичний манеж (відео огляду матеріально-технічної бази). Також у ЗВО функціонують понад 50 спортивних гуртків. Учасники освітнього процесу підтвердили доступність до інфраструктури та відзначили її сучасність (відео зустрічей з гарантом та 4). Доступні офлайн, онлайн бібліотеки (<https://surl.li/uxwjpp>) та репозитарій (<https://cutt.ly/dwpdb9bS>) з великою кількістю літератури. Наявний безкоштовний онлайн доступ до публікацій, що індексуються в міжнародних наукових базах даних (Springer Nature, Scopus, SciVal, WoS, Research4Life, Coursera, ScienceDirect, EBSCO, Elsevier та ін.). У приміщенні бібліотеки доступні ПК, якими можуть користуватися бажуючі, а також вільний простір для проведення заходів. Наукова діяльність регламентується Положенням про організацію наукової, науково-технічної діяльності у СумДУ (<https://surl.li/cyohkt>). Науковці, викладачі та студенти можуть швидко знаходити актуальну інформацію завдяки спеціальному ресурсу LIBGUIDE (<https://surl.li/cc/bfbhed>). Для практичної наукової діяльності доступні наукові лабораторії з належним обладнанням. Останні новини та події університетського життя регулярно оновлюються на

офіційному сайті у розділі "Новини університету", а також на вебсайті кафедри у розділі "Новини". Скринька довіри доступна на сайті кафедри (<https://surl.lu/jqtsqk>) та фізично, що підтвердили здобувачі (відео зустрічі 4). ЕГ надіслало повідомлення та отримало оперативну відповідь на нього. На вебсайті розміщується каталог дисциплін з РП (<https://surl.li/ggyabv>) та каталог ОПП (<https://surl.li/rhnqbq>). Також здобувачі розповіли ЕГ, що опитування проводяться регулярно та на різну тематику (відео зустрічі 4,5). За потреби, є можливість проживати у гуртожитку.

3. Освітнє середовище надає можливість задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою, та є безпечним для їх життя, фізичного та ментального здоров'я

На основі проведеного аналізу ЕГ переконалася, що у ЗВО створено умови, безпечні для життя і здоров'я здобувачів освіти. Під час огляду матеріально-технічної бази ЕГ пересвідчилася, що ЗВО обладнаний укритами з усім необхідним, наявні показники руху університетом. Студенти продемонстрували обізнаність діям під час повітряної тривоги та розповіли, що мають можливість продовжити навчання в укритті. Усі продемонстровані навчальні аудиторії, укриття та інші приміщення, що використовуються під час освітнього процесу обладнані вогнегасниками. Здобувачі вивчають дисципліну ОК 12 Долікарська медична допомога, а в корпусах розташовані медпункти. Дотримання положень Правил внутрішнього розпорядку СумДУ (<https://surl.li/mjfxzo>) та Кодексу корпоративної культури СумДУ (<https://surl.li/ukpqga>) забезпечує безпечні умови для навчання студентів. У ЗВО діє психологічна служба (<https://surl.li/ufprpt>), діяльність якої регулюється Положенням про Центр психологічної підтримки СумДУ (<https://surl.li/kemldx>). Під час зустрічей (відео зустрічі 4,8) ЕГ розповіли, що психологічна служба проводить регулярні семінари та допомагає усім бажаючим учасникам освітнього процесу, хоча здобувачі ОПП, присутні на зустрічі, за допомогою не звертались. У СумДУ функціонують Центр ветеранського розвитку (<https://surl.li/pndpkp>) для підтримки ветеранів та їх родин; центр "Студентський лелека" (<https://surl.li/odknjc>) для тимчасового догляду за дітьми студентів. На вебсайті містяться опитування за останні 8 років, що визначають потреби та інтереси здобувачів (<https://surl.li/wuuuuf>).

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку, підтримку фізичного та ментального здоров'я здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою

Інформаційна підтримка забезпечується цифровою інфраструктурою університету АСУ "Університет", системою е-навчання (Umix, OCW, LecturED, Examenarium) (<https://surl.li/mdklxp>), електронною бібліотекою (<https://surl.lu/yxwjjp>) та мережею офіційних сайтів структурних підрозділів. Щодо консультативної підтримки, здобувачі можуть спілкуватися з викладачами під час занять та на індивідуальних консультаціях згідно із графіком. Також доступні дистанційні форми зв'язку: корпоративна пошта, особисті кабінети, мобільний зв'язок, соціальні мережі та месенджери. Організаційна підтримка здійснюється через багаторівневу систему: деканати, кафедри, старости груп, студентське самоврядування. Для допомоги першокурсникам у адаптації діє спеціальна програма кураторства (<https://surl.li/bihpwh>). Періодично проводяться зустрічі здобувачів освіти з ректором (<https://surl.li/aflvrx>). У СумДУ можна отримати безкоштовну кваліфіковану психологічну допомогу (<https://surl.li/ufprpt>). Здобувачі можуть безкоштовно користуватися всією спортивною інфраструктурою ЗВО для підтримки фізичного здоров'я, що було підтверджено ними під час особистої зустрічі (відео зустрічі 4). СумДУ фінансує важливі соціальні ініціативи, включаючи дотації на харчування, матеріальну допомогу, покращення умов у гуртожитках та пільгове обслуговування в університетській клініці. Спортивна діяльність студентських команд на змаганнях різного рівня підтримується керівництвом ЗВО та Спортивним клубом СумДУ. Для заохочення активних студентів створено стипендіальну комісію, яка відзначає участь у науковій, спортивній та громадській діяльності. ЗВО надає матеріальну допомогу згідно з затвердженим Положенням (<https://surl.li/nmbsra>). Особлива увага приділяється пільговим категоріям, надаються соціальні стипендії, субсидії для мешканців гуртожитків, підтримуються студенти-сироти. Центр кар'єри (<https://surl.li/dywqfx>) та інші структурні підрозділи організовують профорієнтаційні заходи, ярмарки вакансій (<https://surl.li/sgsmwx>) та сприяють працевлаштуванню. Якість підтримки моніториться спільно зі студентським самоврядуванням та профспілками. Під час зустрічі з фокус-групою здобувачі зазначили, що університет забезпечує їх необхідною підтримкою (відео зустріч 4), це підтверджує опитування (<https://surl.li/iuzhvo>).

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

Під час огляду матеріально-технічної бази ЕГ було продемонстровано деякі пандуси та підйомники для людей на візках. Інклюзивне навчання регламентується Положенням про організацію інклюзивного навчання здобувачів вищої освіти в СумДУ (<https://surl.li/ozmvzw>). Відбувається реконструкція басейну, однією зі складових якої є встановлення засобів для доступу людей з обмеженнями у пересуванні. ЗВО провів експертизи (щодо доступності для людей з інвалідністю та інших маломобільних груп населення) приміщень, де відбувається навчання та інша діяльність, результати яких розміщені на сторінці (<https://surl.li/nfxmxz>). Інформаційні таблиці продубльовані шрифтом Брайля. Здобувачі з особливими освітніми потребами мають змогу навчатися онлайн, за індивідуальним графіком (<https://surl.li/udgekb>) або в інклюзивних групах. СумДУ впровадив проєкт «Університет, дружній до сім'ї»

(<https://surli.cc/qxeuvw>), який спрямований на надання послуг тимчасового перебування дітей під професійним наглядом під час вирішення батьками освітніх питань у ЗВО. Бібліотека СумДУ реалізує проєкт "Бібліотека за безбар'єрністю" (<https://surl.li/nrrqgv>), що передбачає роботу соціальних предметних бібліотекарів. Також функціонує психологічна служба (<https://surl.li/ufrprt>), яка може допомогти у питаннях ментального здоров'я.

6. Наявні унормовані антикорупційні політики, процедури реагування на випадки цькування, дискримінації, сексуального домагання, інших конфліктних ситуацій, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

ЕГ засвідчило, що у ЗВО діють унормовані та зрозумілі механізми врегулювання конфліктних питань (у тому числі щодо сексуальних домагань, дискримінації та корупційних проявів), доступні для кожного учасника освітнього процесу. В СумДУ діє політика забезпечення рівних можливостей (<https://surl.li/mdgxrk>), також ЗВО координує Всеукраїнську мережу осередків гендерної освіти. Виявлення та вирішення конфліктних ситуацій регулюється Кодексом корпоративної культури СумДУ (<https://surl.li/ukpqga>), Кодексом академічної доброчесності (<https://surli.cc/gawefm>), Положення про запобігання та протидії булінгу (цькуванню) (<https://surli.cc/efsdts>), Положенням про організацію оцінювання здобувачами вищої освіти якості освітньої діяльності при вивченні навчальних дисциплін у СумДУ (<https://surli.cc/xxtcfu>). Запобігання корупції регулюється Наказом про заходи щодо запобігання вчинення корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень (<https://surl.li/txjmsn>), а також частково Положенням про організацію освітнього процесу СумДУ (<https://surl.li/aaqppm>) (п.11). Проводяться вебінари з питань академічної доброчесності (<https://surl.li/mmuazo>), (<https://surli.cc/ezbatp>), що підтвердили здобувачі та представники бібліотеки (відео зустрічі 4, 8). На вебсайті кафедри функціонує «Електронна скринька довіри». Звернень від здобувачів ОПП не зафіксовано, проте студенти підтвердили поінформованість про механізми вирішення конфліктних ситуацій та навели приклади ефективного застосування процедури (відео зустрічі 4, 5). Опитування здобувачів демонструє ознайомленість з принципами академічної доброчесності (<https://surl.li/iuzhvo>).

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Враховуючи узгодженість за підкритеріями 7.1 (Фінансові та матеріально-технічні ресурси, а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та ПРН); 7.2 (Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми); 7.3 (Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси); 7.4 (Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси); 7.5 (Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою); 7.6 (Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій, яка є доступною для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми) керуючись принципом урахування контексту та підходом, орієнтованим на вдосконалення, навчання й викладання за ОПП, ЕГ встановила, що освітня діяльність за Критерієм 7 відповідає рівню «В». Рекомендації з попередньої акредитації за цим критерієм враховані. Позитивні практики: ЗВО системно забезпечує здобувачів освіти можливостями вільного доступу до потужної матеріально-технічної бази, що регулярно оновлюється. ЗВО забезпечує різносторонню доступність для людей з особливими освітніми потребами.

Недоліки

1. Тимчасові особливості роботи навчальної платформи Міх під час сесій, коли зростає потреба доступу здобувачів.

Рекомендації

1. ЕГ рекомендує у термін до кінця 2024-25 навчального року відповідальному за технічний супровід платформи Міх відшукати можливості щодо усунення технічних недоліків платформи.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно здійснює визначені ним процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

Процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм визначені в Документі "Політика забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти СумДУ" (<https://surl.li/yyqvlf>), Положенні про систему забезпечення якості вищої освіти СумДУ (<https://surl.li/vmxvln>), Положенні про освітні програми вищої освіти СумДУ (<https://surl.li/lmbfvf>), Методичних інструкціях «Загальні вимоги до структури, змісту та оформлення освітніх програм» (<https://surl.li/nhmcsa>). Відповідно до вищезазначених документів та інформації отриманої під час зустрічей, ЕГ дізналося, що до цих процедур залучені усі стейкхолдери: від здобувачів до керівництва ЗВО. Зазвичай ОПП переглядається щорічно. За час функціонування ОПП змінювався гарант ОПП, зміст ОПП, склад робочої групи, ОК, кількість кредитів ОК, скореговано назви дисциплін. За результатами останнього перегляду до ОПП було внесено зміни зазначені у Документі "Таблиця пропозицій та зауважень стейкхолдерів СумДУ до ОПП «Фізична культура і спорт» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти 2024 р." (<https://surl.cc/defqyb>), що завантажений у електронну систему NAQA, а саме: додано ОК «Нормативно-правові засади професійної діяльності в ФКіС» та «Основи фізкультурно-спортивної реабілітації»; об'єднано ОК «Олімпійський спорт» та ОК «Неолімпійський спорт», з корекцією назви ОК «Олімпійський і неолімпійський спорт»; прибрано таку посаду як «Фахівець із організації дозвілля» та інші зміни зазначені у Документі (<https://surl.cc/defqyb>). Учасники освітнього процесу залучені до перегляду ОПП через опитування (<https://surl.li/jcsaxq>), (<https://surl.li/iuzhvo>) та обговорення (<https://surl.li/ervvka>). Під час аналізу внутрішньої системи забезпечення якості та проведених зустрічей з учасниками освітнього процесу ЕГ встановило, що ЗВО має чіткі процедури розробки, затвердження, моніторингу та періодичного оновлення ОПП.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через відповідні органи самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Пропозиції здобувачів вищої освіти беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

Відповідно до Положення про систему забезпечення якості вищої освіти СумДУ (<https://surl.li/vmxvln>) та Положення про освітні програми вищої освіти СумДУ (<https://surl.li/lmbfvf>) здобувачі є активними учасниками забезпечення якості освіти у ЗВО. ЕГ підтвердила залучення здобувачів освіти до процесу оновлення ОПП через проведення опитувань (<https://surl.li/qgknts>), (<https://surl.li/iuzhvo>). У разі виникнення пропозицій здобувачі знають, куди звернутися (відео зустрічі 4). За підсумками опитувань щороку проводиться конкурс "Найкращий викладач очима студентів". Здобувачі освіти вчасно інформуються про періоди обговорення проєктів ОПП і можуть вносити свої пропозиції до подальшого обговорення. За останній рік один зі студентів запропонував додати ОК "Практика виробнича 3", проте пропозиція не була прийнята, через відсутність зв'язків запропонованої практики з ОК ОПП (<https://surl.cc/defqyb>). Проте випускниця ОПП рекомендувала змінити назву ОК: «Основи менеджменту та маркетингу сфери фізичної культури і спорту», на «Основи управління у сфері фізичної культури і спорту», пропозиція була врахована (<https://surl.cc/defqyb>). Також ЕГ були надані протоколи засідань Ради із забезпечення якості вищої освіти, що підтверджують надання пропозицій здобувачами ОПП. Діяльність студентського самоврядування регламентується Положенням про студентське самоврядування в СумДУ (<https://surl.li/liugli>). Учасники студентського самоврядування є членами Вченої ради, Ради із забезпечення якості СумДУ та Ради із забезпечення якості Навчально-наукового медичного інституту. Також студентське самоврядування розробляє, проводить та аналізує опитування студентів щодо освітніх та інших питань у ЗВО. Одна зі студенток, присутня на зустрічі, входить до робочої групи з розробки ОПП та вносила зміни щодо збільшення кількості годин практичних занять (відео зустрічі 4).

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

Під час зустрічі з роботодавцями та в результаті аналізу вебсайту СумДУ ЕГ переконалася у залученні роботодавців до процесу регулярного оновлення освітньої програми як партнерів шляхом проведення зустрічей з розробниками ОПП (<https://surl.cc/iiirfp>). Співпраця почалась з 2017 року та має систематичний характер (відео зустрічі 6). Фахівці-практики залучені до проведення занять (<https://surl.li/ougkhj>), (<https://surl.li/fcahsx>), (<https://surl.li/dxocrh>). Один з роботодавців вніс пропозицію щодо виконання індивідуального дослідницького завдання у вигляді курсової роботи в ОК «Тренерська діяльність в обраному виді спорту» та запропонував відмовитися від суміщеної з навчанням практики, що дозволить здобувачам більш зосереджено проходити практичну підготовку (<https://surl.gd/suhmvc>). Зазначені пропозиції були підтримані Радою роботодавців. Графіки зустрічей з роботодавцями, таблиці зауважень стейкхолдерів, графіки проведення гостьових лекцій за участю роботодавців та документи діяльності Ради роботодавців, що розташовані на вебсайті (<https://surl.lu/dcaujo>), засвідчують широку залученість стейкхолдерів до освітнього процесу на ОПП. Внесення пропозицій стейкхолдерами до змісту ОПП також може здійснюватись через сторінку (<https://surl.li/kolpsc>). Роботодавці долучаються до рецензування ОПП та входять до складу робочої групи.

4. Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми (крім випадку проходження акредитації вперше)

У СумДУ функціонує Навчальний відділ з практики та інтеграційних зв'язків із замовниками кадрів (<https://surl.li/eiwgof>), який займається збиранням та врахуванням інформації щодо працевлаштування випускників. Регулюється Положенням про опінування випускниками рівня їх задоволеності якістю освітніх програм, що реалізуються у СумДУ (<https://surl.li/vadxdf>). Кафедра активно залучена до моніторингу професійної діяльності своїх випускників, про що свідчить останнє опитування (<https://surl.li/gpzboy>). За результатами опитування 52% випускників повністю та 24% частково працюють за фахом, з висловлених побажань хотіли б збільшення практичної підготовки за освітніми компонентами, що вже враховано у даній ОПП з урахуванням зауважень попередньої експертизи. Під час зустрічі випускники підтвердили, що працівники кафедри комунікують з ними та збирають інформацію, також висловили задоволеність навчанням на ОПП (відео зустрічі 9). Важливо, що випускників залучають до перегляду ОП: за останній рік прийнято пропозицію щодо зміни назви ОК «Основи менеджменту та маркетингу сфери фізичної культури і спорту» на «Основи управління у сфері фізичної культури і спорту». Випускники, що працюють тренерами, запрошуються до проведення практичних занять (<https://surl.li/rotdbg>). Інформація про відомих випускників кафедри висвітлена на сторінці (<https://surl.li/raqref>).

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на результати моніторингу освітньої програми та/або освітньої діяльності з реалізації освітньої програми, зокрема здійснений через опитування заінтересованих сторін

ЕГ підтвердило, що у ЗВО передбачені процедури регулярного моніторингу реалізації ОПП та освітньої діяльності в її межах, що регулюються Положенням про систему забезпечення якості вищої освіти СумДУ (<https://surl.li/scbgjn>). Розробники ОПП оперативно вносять корективи з урахуванням пропозицій та рекомендацій усіх зацікавлених сторін, демонструючи постійну та активну взаємодію з ними. Більшість рекомендацій стейкхолдерів було враховано (<https://surl.li/ccdefqyb>), (<https://surl.li/eqzdau>), (<https://surl.li/xtwkrn>). За результатами опитування здобувачів у 2023 році (<https://surl.li/nyuysx>) виявлено певні недоліки освітньої діяльності за ОПП (обмежена можливість отримання консультацій з навчальних питань; недостатня поінформованість щодо питань академічної мобільності), які успішно виправлено. Представники студентського самоврядування зазначили, що спираючись на опитування, які вони проводять, найбільшою проблемою є технічні недоліки платформи Mix (<https://surl.li/tzljpg>), особливо під час сесії (відео зустрічі 5). Хоча за останній рік, зі слів здобувачів ОПП, платформа почала працювати значно краще (відео зустрічі 4).

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та рекомендації, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

ЕГ встановила, що ЗВО провів аналіз результатів попередньої акредитації та прийняв низку рішень. Внесено зміни до: переліку ОК (додано: "Долікарська медична допомога"; "Основи наукових досліджень у фізичному вихованні та спорті"); матриці відповідності; структурно-логічної схеми; розділу "Придатність до працевлаштування" (вилучено: "Інструктор зі стройової та фізичної підготовки, Інструктор з оздоровчого туризму (за видами туризму)"); впроваджено написання та захист курсових робіт; прибрано кваліфікаційний іспит з іноземної мови; відкориговано назви практик та збільшено обсяг однієї з них; усунуто розбіжність форм атестації НП між заочною та денною формою навчання, що було встановлено шляхом порівняння редакцій ОПП. Розпочато практику визнання результатів навчання здобувачів у неформальній освіті (<https://surl.li/pnpgx>), (<https://surl.li/cckgbmpn>), (<https://surl.li/lkfwgg>). Підписано угоди про співпрацю з іншими ЗВО з питань академічної мобільності викладачів та здобувачів (<https://surl.li/xstktu>), (<https://surl.li/bsefop>). Проте варто зазначити, що академічна мобільність не реалізована повною мірою. Запроваджено проведення вебінарів з питань академічної доброчесності (<https://surl.li/mmuaazo>), (<https://surl.li/ccezbatp>), що підтвердили здобувачі та представники бібліотеки (відео зустрічі 4,8). Вдосконалені умови доступності людям з інвалідністю, що підтверджують експертизи навчальних та позанавчальних приміщень розміщені на сторінці (<https://surl.li/korihq>) та огляд матеріально-технічної бази (відео огляду матеріально-технічної бази). На вебсайті кафедри розміщено РП вибіркокових дисциплін (<https://surl.li/yueaxh>).

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти формується культура якості освіти, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

Спираючись на Положення про систему забезпечення якості вищої освіти СумДУ (<https://surl.li/vmxvln>) (п. 3.3), ЕГ підтверджує наявність 5-ти рівневої системи забезпечення якості освіти, функції якої зазначені у Додатку 1 Положення (<https://surl.li/vmxvln>). Здобувачі впливають на якість освіти шляхом проходження опитувань (<https://surl.li/eompdu>), (<https://surl.li/iuzhvo>), участі у робочій групі ОПП та співпраці зі студентським

самоврядуванням (відео зустрічі 4,5). Важливо, що студентське самоврядування займається розробкою та реалізацією опитувань, що забезпечує доречність питань та певну прозорість результатів. Учасники академічної спільноти залучені до процесів забезпечення якості освіти як рецензенти ОПП та учасники робочої групи. ЕГ переконалась, що всі стейкхолдери залучені до моніторингу освітнього процесу за ОПП під час зустрічі з ними (відео зустрічей 4, 5, 6, 9 та відкритої зустрічі). ЗВО активно впроваджує культуру якості освіти завдяки ефективній співпраці з роботодавцями, НПП та здобувачами, зокрема щодо питань забезпечення якості освіти; проводиться систематичний моніторинг якості навчання та інших складових освітнього процесу з боку закладу.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Враховуючи узгодженість за підкритеріями 8.1 (Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми); 8.2 (Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми); 8.3 (Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери); 8.4 (Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми); 8.5 (Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми); 8.6 (Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми); 8.7 (В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою) керуючись принципом урахування контексту та підходом, орієнтованим на вдосконалення, навчання й викладання за ОПП, ЕГ встановила, що освітня діяльність за Критерієм 8 відповідає рівню «В». Рекомендації з попередньої акредитації за цим критерієм враховані. Позитивні практики: Врахування пропозицій та залучення усіх стейкхолдерів до процесів забезпечення якості освіти.

Недоліки

Не виявлено

Рекомендації

1. Гаранту ОПП продовжити долучення здобувачів вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування, представників роботодавців та інших стейкхолдерів до періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

У ЗВО визначені чіткі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу. Це регламентується наступними документами: Положенням про організацію освітнього процесу в СумДУ (<https://surl.li/aaqrpm>) (п.12); Кодексом академічної доброчесності (<https://surli.cc/gawefm>); Кодексом корпоративної культури (<https://surl.li/tinvcy>); Статутом та іншими нормативними актами. Всі документи знаходяться на вебсайті СумДУ у розділі "Нормативні документи СумДУ" (<https://surl.lu/vzqfuz>) та є доступними для всіх учасників освітнього процесу. Під час спілкування здобувачі висловили задоволення рівнем інформаційної відкритості та підтвердили отримання комплексної підтримки від ЗВО у цьому питанні (відео зустрічі 4). ЕГ встановила, що в цілому учасники освітнього процесу дотримуються встановлених норм та правил.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін

ЕГ встановила, що ЗВО не пізніше ніж за місяць до затвердження ОПП або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт з метою отримання зауважень та пропозицій стейкхолдерів. Проєкт ОПП розміщується у каталозі освітніх програм (<https://surl.li/vokree>), там знаходяться й ОПП минулих років (<https://surl.cc/oyqxkc>), що доступні на широкий загал. Залишити пропозицію можна у каталозі освітніх програм (<https://surl.li/vokree>) та через Навчальний відділ практики та інтеграційних зв'язків із замовниками кадрів (<https://surl.cc/ktumwp>). Під час зустрічі з роботодавцями, вони поділились з ЕГ, що постійно співпрацюють з СумДУ та вносять пропозиції не лише у формальний спосіб (відео зустрічі 6). Побажання стейкхолдерів 2022-2024 років щодо ОПП знаходяться на сторінці кафедри (<https://surl.lu/dcaujo>) у розділі "Таблиці зауважень стейкхолдерів".

3. Заклад вищої освіти забезпечує на своєму вебсайті відкритий доступ до інформації та документів відповідно до законодавства. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (освітню програму у повному обсязі, навчальні плани, робочі програми навчальних дисциплін, можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

На вебсайті СумДУ у відкритому доступі є уся потрібна інформація. У каталозі освітніх програм (<https://surl.li/vokree>), а також на сторінці кафедри (<https://surl.li/uayhtml>) міститься актуальна та попередні версії ОПП, навчальні плани та РП навчальних дисциплін (<https://surl.li/fdzjzl>), (<https://surl.li/pclakf>). Можливості формування індивідуальної траєкторії навчання регламентуються Положеннями (<https://surl.li/brwtlr>), (<https://surl.cc/fkzicc>). Вибір дисциплін здійснюється через електронний кабінет здобувача, про що ЕГ дізналося під час фокус-груп (відео зустрічі 4). ЗВО не публікує рейтинги НПП на своєму вебсайті, хоча висвітлює їх на внутрішніх ресурсах документообігу ННМІ СумДУ. ЕГ зазначає, що загалом, розміщеної інформації достатньо для всіх учасників освітнього процесу та зовнішніх стейкхолдерів. Під час зустрічей здобувачі розповіли про деякі технічні проблеми пов'язані з платформою Міх, виявивши які, можна легко звернутися до технічної підтримки та отримати оперативний зворотній зв'язок (відео зустрічі 4,5).

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Враховуючи узгодженість за підкритеріями 9.1 (Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми); 9.2 (Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін) та часткову узгодженість за підкритерієм 9.3 (Заклад вищої освіти забезпечує на своєму вебсайті відкритий доступ до інформації та документів відповідно до законодавства) та керуючись принципом урахування контексту та підходом, орієнтованим на вдосконалення, навчання й викладання за ОПП, ЕГ встановила, що освітня діяльність за Критерієм 9 відповідає рівню «В». Рекомендації з попередньої акредитації за цим критерієм частково враховані.

Недоліки

1. Наявність загального рейтингу викладачів відповідно показників науково-педагогічної діяльності лише на внутрішніх ресурсах документообігу ННМІ СумДУ.

Рекомендації

1. ЕГ рекомендує у термін до закінчення 2024-25 навчального року Раді із забезпечення якості вищої освіти ННМІ оприлюднити результати загального рейтингування викладачів за показниками, визначеними Положенням про конкурс «Кращі науково-педагогічні працівники СумДУ» на сайті кафедри та / або інституту.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової (освітньо-творчої) програми забезпечує повноцінну підготовку аспірантів (ад'юнктів) до розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності за відповідною спеціальністю (спеціальностями) та/або галуззю знань (галузями знань), володіння методологією наукової та педагогічної діяльності

не застосовується

2. Наукова (освітньо-творча) діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямку досліджень (творчості) наукових (творчих) керівників

не застосовується

3. Заклад вищої освіти здатний сформувавати разові спеціалізовані вчені ради (разові спеціалізовані ради з присудження ступеня доктора мистецтва) для атестації аспірантів (ад'юнктів), які навчаються на відповідній освітній програмі

не застосовується

4. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує можливості для виконання наукових досліджень (творчих проєктів) і апробації їх результатів відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквіумів, концертів, спектаклів, майстер-класів, персональних виставок, публічних виступів, надання доступу до використання лабораторій, обладнання, інформаційних та обчислювальних ресурсів тощо)

не застосовується

5. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, концерти, спектаклі, майстер-класи, персональні виставки, публічні виступи, участь у спільних дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах тощо

не застосовується

6. Наявна практика участі наукових (творчих) керівників аспірантів (ад'юнктів) у дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах, результати яких регулярно публікуються, презентуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

7. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових (творчих) керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення здійснення наукового (творчого) керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

не застосовується

Недоліки

не застосовується

Рекомендації

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	<i>не застосовується</i>

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	Додаток до звіту ЕГ Перелік суттєвих недоліків 2.pdf	ZZJvtWmjXSon9tVxJfaD6Rcyj8TW9PgCqW/zQXKV eCY=

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Сушко Руслана Олександрівна

Члени експертної групи

Ярмошук Олена Олександрівна

Палкін Олег Володимирович